

VILÁGOSÁG

KOLOZSVAR,
1947 október 24, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
265. szám

Azonnal bezárik és elkobozzák a visszaélésen, üzérkedésen ért kereskedőket és vállalatokat

Több millió méter vászon, nagymennyiségű bakancs és egyéb ipari áru a falvaknak — Megkezdődnek a háborús bűnpercek

BUKAREST. — A Gazdasági Ellenőrző Bizottság a legszigorúbb megtorlást alkalmazza mindazok ellen, akik a jelenlegi helyzetben árdragítást követnek el, áruüzérkedéssel rontják a gazdasági és pénzügyi helyzetet és mindazoknak a helyiségeit, üzletét, raktárakat, akiket árdragításon tetten-

A romániai nagyiparosok szövetsége szintén csatlakozott a gazdasági élet megtisztítását célzó mozgalomhoz és elhatározta, hogy az összes olyan gyáripari vállalatok ellen, amelyek a gazdasági élet helyreállítását célzó rendelkezéseket nem tartják be, a legszigorúbb megtorlást alkalmazza.

INCOOP vásárolhat, kormány megbízotti minőségben és a szervezetebe tartozó szövetkezetek útján. A kormány ezzel a rendelkezéssel a burgonyával és tengerivel üzött üzérkedést kívánja megakadályozni. Mindazok, akik viszonteladásra burgonyával rendelkeznek, kötelesek azt a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnek, az INCOOP-nak hivatalos áron október 31-ig átadni.

Tengerit a termelőtől viszonteladásra csak az INCOOP vásárolhat, mint az állam megbízottja. Tilos a tengerivel természetbeni csereszületet kötni.

AZ ORSZÁGOS SZAKSZERVEZETI TANÁCS NOVEMBER 10-ÉN TARTJA MEG KONGRESSZUSÁT

Az Országos Szakszervezeti Tanács elhatározta, hogy országos kongresszusát november 10-én tartja meg. Ennek megfelelően az OSZT központi bizottsági ülését is elhalasztották november 8-ra. Az OSZT a kongresszus időpontját a Nagy Októberi Forradalom ünnepségeire való tekintettel halasztotta el.

Hatalmas mennyiségű iparcikk a falvak dolgozóinak

Az ország gazdasági talpraállításával megbízott miniszterközi bizottság a falu és város közötti árucseres forgalom fokozása érdekében újabb nagymennyiségű iparcikk falura való kiállítását határozta el. Október 15-ig több mint négy millió 300.000 méter vásznat, 220 és félszer kiló gyapotot közel négyezer méter szövetet és majdnem 200.000 pár bakancsot s több mint hárommillió kilogramm vasipari árut küldtek falura. Ezenkívül egy és félmillió darab mezőgazdasági gépet és szerszámot, valamint igen nagy mennyiségű szótát, hámot, edényt és épitőanyagot is.

Jelenleg három és félmillió méter vásznat, 30.000 kiló gyapotot, 500.000 méter szövetet, 100 ezer pár harisnyát, 200.000 pár bakancsot, 11.000 darab mezőgazdasági gépet és nagymennyiségű épitőanya-

got, valamint lópatkót indítottak annak a falusi szövetkezetek révén a mezőgazdasági lakosság részére.

MEGKEZDIK A HÁBORUS BÜNÖS TÖRVÉNYSZÉKEK

Az igazságügyminisztérium utasította a bukaresti és kolozsvári ügyvédségeket, hogy indítsák meg az eljárást számos olyan egyén ellen, akiknek háborús bűncselekményei miatt a felelősségrevonást még nem tették folyamatba, vagy pedig annak idején bizonyíték hiányában eljuttatták a vádat.

A hivatalos lap legutóbbi száma felsorolja azoknak a névsorát, akiket a fasiszta parancsuralom

idején a népi érdekek ellen olyan bűncselekményeket követtek el, amelyek a háborús bűnösség minősítését meritik ki és akiket a népbíróóságok a népi érdekek ellen elkövetett cselekményeikért kötelesek felelősségrevonni.

BURGONYÁVAL ÉS TENGERIVEL TILOS CSEREÜZLETET KÖTNI

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében Háromszék, Csik, Brassó, Kisküküllő és Nagyküküllő megyékben a termelőktől viszonteladásra burgonyát csak a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az

Lemondott a francia kormány

A Szovjetunió és Lengyelország nem vesz részt a Balkán-bizottságban — Egy diplomáciai szakítás háttérre

PÁRIZS. — A francia kormány tagjai szerdán este lemondtak. A kormány egyhangúlag hozta meg döntését. A lemondás meglepetésként következett be néhány órával azután, hogy a jövő hétre rendkívüli ülésre hívták össze a nemzetgyűlést.

A francia hírszolgálat szerint egyébként beavatott körökben úgy tudják, hogy Ramadier nem mondott le, hanem ezidő szerint kormánya átalakítását tanulmányozza.

Szovjet és lengyel bojkott a Balkán Bizottság ellen

NEWYORK. — Az ENSZ közgyűlése kedden este elhatározta a balkáni határ-ellenőrző szerv megszervezését. A javaslat mellett 40, ellene 6 kiküldött szavazott, 11 pedig tartózkodott. A döntést megvitatva a szovjet és a lengyel kiküldött közölte, hogy bojkottálja a létesítendő bizottságot, amely így a tervezett 11 helyett 9 tagból fog állni.

MOSZKVA. — A moszkvai rádió newyorki jelentés alapján közölte, hogy az ENSZ-ben ismét kísérlet történt arra, hogy betöltsék a Biztonsági Tanácsban megüresedett helyet. A tudósítás rámutat arra, hogy az Egyesült Államok és Anglia, több más megbízott támogatásával, arra törekszik, hogy az ENSZ vezető szerveiben elgondolásaiknak megfelelő tagok foglaljanak helyet.

Jól értesült körök szerint az amerikai megbízott az utóbbi időben a külügyek közötti tevékenységét fejteti ki, hogy India számára többséget szerezzen Ukrajnával szemben. Ezt nem sikerült elérnie. Minthogy a kétharmad többség nem jött létre, az ügyet elhalasztották. Helyformán a Biztonsági Tanács megüresedett helye, az angol, az amerikai és az őket támogató kiküldöttek szervezett obstrukciója miatt továbbra is betöltetlen maradt.

ÚJ KIVÉTELES INTÉZKEDÉSEK GÖRÖGORSZÁGBAN

BEGRÁD. — A Tanjugiroda athéni értesülése szerint a görög kormány miniszter törvényjavaslatot terjesztett be, amely a kivételes intézkedések legújabbáról szól. Ennek értelmében bevezetik a cenzúrát azokra a levelekre, táviratokra és nyomtatványokra, amelyeket katonai személyeknek küldenek Görög-

országba. A sajtóügyi miniszter engedély nélkül tilos új lapok, vagy folyóiratok kiadása. Megbüntetik azokat, akik illegálisan új lapot, vagy folyóiratot adnak ki. Mindezek a rendelkezések kedden már életbe is léptek.

A görög demokratikus hadsereg

Szovjet jeletés a Szovjetunió és Brazília diplomáciai viszonyának megszakításáról

BUENOS-AIRES. — A brazíliai képviselőház 190 szavazattal 6 ellenében hozzájárult a Szovjetunióval való diplomáciai viszony megszakításához. A brazil kormány azzal okolja meg a diplomáciai viszony megszakítására irányuló elhatározását, hogy a szovjet sajtóban támadások értek több brazil közéleti személyiséget, köztük első sorban Dutra elnököt.

rádiója hirt ad arról, hogy az athéni kormány az amerikai segélymisszió főnökevel folytatott tanácskozás után, határozott úgy, hogy több antifasiszta harcson vegyrehajtja a halálos ítéletet. Az amerikaiak azt javasolták, hogy megfélemlítésül hajtsanak végre tömeges kivégzéseket. A demokratikus hadsereg rádiója hozzáfűzi a hírhez, hogy a német megszállók idején ugyanilyen módszerrel éltek, az ilyen módszerek azonban nem tudják megfélemlíteni a görög népet.

SANTIAGO DE CHILE. — A chilei kormány megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjetunióval és Csehszlovákiával.

A BRAZIL KORMÁNY KÜLFÖLDI URAI PARANCSÁRA CSELEKEDETT

MOSZKVA. — A brazil kormánynak a Szovjetunióval való diplomáciai viszony megszakítására vonatkozó elhatározásával

kapcsolatban a Szovjet Távirati Irodát felhatalmazták közlemény kiadására, amely rámutat arra, hogy Brazília diplomáciai viszonyt tartott fenn a cári Oroszországgal. A nagy októberi forradalom idején a diplomáciai viszonyt megszakította Oroszországgal, ellenségeihez csatlakozott és részt vett az intervencionisták hadjárataiban, hogy segítsen megtörni a nép akaratát és visszaállítani a nagykapitalisták uralmát. 27 év leforgása alatt Brazília mindig ellenséges magatartást tanúsított a Szovjetunióval szemben.

Azok a kísérletek, hogy a kapcsolatok megszakítását a szovjet sajtóban megjelent egyik-másik cikkkel magyarázzák, teljesen alaptalanok, mert ezekért a cikkeket maga a szovjet sajtó felelős, nem pedig a szovjet kormány. Ennek a magyarázatnak a torthatatlansága annál is inkább nyilvánvaló, minthogy a brazil fasiszta lapok nap-nap után közölnék alaptalan rágalmozó cikkeket a Szovjetunió és szovjet személyiségek ellen. A diplomáciai kapcsolatok megszakításával a brazil kormány csupán a brazíliai fasiszta elemek eszközeként és külföldi urainak parancsára cselekedett, s egyáltalán nem vette figyelembe a brazil nép akaratát, amely barátságos kapcsolatokat öhajjt a Szovjetunióval.

A brazil kormánynak e lépése semmilyen anyagi kárt nem okoz a Szovjetunióknak.

Brazília maga azonban ezáltal gazdaságilag még inkább az imperialisták függőségébe került. Euforikusan is csupán maga Brazília lesz a szenvedő fél mert cselekedetével szembe kerül a brazíliai nép, a brazíliai demokratikus erők akaratával. Ez az elhatározás csupán a Brazíliaban és a Brazíliaon kívül működő fasiszta elemek javára szolgál, míg a demokratikus erők táborában álltános a brazil nép érdekeit ellen megteremtés céljára.

A művészet emberi feladata

A romániai szellemi élet nagy és jelentős eseménye volt a művészek, írók és újságírók szakszervezeti szövetségének bukaresti kongresszusa. Az ott elhangzottak közül különösen nagyjelentőségű Chişinevschi Józsefné, az RKP központi bizottsági tagjának előadása, melyből az alábbi fontosabb részeket közöljük:

Az utóbbi időben sok szó esik a hazánkban is egyre élesebbé váló ideológiai harerről. Valóban: az ideológia nálunk is kétféle. Egyik oldalon állanak azok, akik a széles néprétegek s a dolgozó munkásság nagy harcának és érdekeinek szószólói, a másik oldalon pedig azok állnak, akik az imperialista törekvésű angol-amerikai kapitalista vállalkozók és trösztök érdekeit szolgálják s buzgón segítenek abban, hogy a dolgozó népek újra kiszolgáltatottjai legyenek a kizsákmányolóiból seregének.

Egy valóban haladószellemű, a reakciós és dekadens szellemi törekvésekkel szembehelyezkedő ideológiai front központi kérdése kell legyen közművelődési, művészeti és publicisztikai életünknek. Mert egészséges, nagy kultúra, értékes művészet és épitőszellemű sajtó nem létezhetik, csak abban az esetben, ha ideológiája haladószellemű.

A művészetnek a széles néprétegekhez kell szólnia, azok kérdéseire kell világos feleletet adnia. A hanyatló és dekadens polgári művészetnek ma már semmi mondanivalója nincs a tömegek számára. Ma már tulajdonunk azon, hogy — ahát azt nálunk is teszi néhány „művészember” — a formára és ne a mondanivalóra helyezjük a hangsúlyt.

Közlendomásu, hogy az angol-amerikai, de főleg az amerikai imperialisták a valóságot meghamisító, dekadens szellemű filmekkel árasztják el a világot. Olyan filmekkel, amelyekből senki sem tudja meg az igazságot, mert azt elkenik, s az angol-amerikai imperialisták ezt is felhasználják arra, hogy hatalmukat megerősítsék s a népeket kizsákmányolják. Az Egyesült Államokból ma olyan filmeket hoznak, amelyeknek szemi művészi értéke nincs, a valóságot elkenik, ugyanakkor pedig a valóban értékes filmek — mint Charles Chaplin filmjei — be vannak tiltva, a komolyabb és demokratikus színdarabok pedig állítólagos „antidemokratikus” magatartásuk miatt üldözök.

Újjáépítő harcunkban a magunk erejére támaszkodva s a Szovjetunió segítségével indulunk el. A művészetnek, íróknak és újságíróknak ki kell vonniük részüket e hatalmas újjáépítő munkából. A szellemi frontunk utat kell mutatniuk a népek. Győzelemre kell vinnünk azt az eszmét, amely a szomszédállamokkal való barátságot akarja felvirágoztatni s tisztelgetben tartja más népek szabadságát.

Vannak még írók és publicisták, akik a nyugati imperialista ideológia ruhájában lettek s akarva nem akarva beleszóvik azt műveikbe. Arról viszont elfelejtkeznek, hogy Nyugat nagy alkotói szembeszálltak a burzsoáz irrodalom dekadenciájával. Ők is Kelet felé fordították szemüket, mert tudták: Keletről jön a fény.

Nekünk ma szent és nagy kötelességünk van: közelizzük el magunk a néppel, felkeltjük és szervezzük harcukban és munkájában, mert csak így gazdagíthatjuk műveltségünket és művészetünket. Álljunk a népi tömegek mellé. Legyünk az ő harcok szószólói. Ime, a művészet és a sajtó szép és emberi feladata.

Egy hős nép hős lelkü asszonyai

„Ejnye, hát ez mégiscsak sok...”

Henry Wallace, a haladó szellemű amerikai baloldali vezető, Roosevelt elnök legbizalmasabb munkatársa a háború alatt, az elnök megbízásából hosszabb utazást tett a Szovjetunióba és az ott szerzett tapasztalatairól „Küldetés Szovjet Ázsiában” című most megjelent könyvében számol be.

Henry Wallace könyvének egyik legmegkapóbb része a Szovjetunió asszonyairól szól, melyben az Egyesült Államok volt alnőke őszinte szavakkal meséli el találkozásait a Szovjetunió asszonyaival.

A Szovjetunióban a nők sok gondot fordítanak arra, hogy maguk körül kedvessé és barátságossá tegyék a légkört — írja Wallace. Mindenütt, a legkülönbözőbb foglalkozási ágakban is, a férfiakal egyenlően dolgoznak. Meteorológusok, szállodaigazgatók, gyárigazgatók, polgármesterek, tanárok, vasszerelőgyőrök, gyári munkások, vonatvezetők, traktorvezetők, állatorvosok és múzeumőrök munkáját végzik a szovjet asszonyok. De az a jegyzék még kibővíthető lenne, ha a kolimiai aranybányákban végzett nehéz munkájukat is felsorolnánk.

A szovjet asszonyok életfontosságú szerepet töltenek be a szovjet távolkeletben a munkaügyi iparában, Komszomolszokban, az ifjúság városában a város dolgozóitól ott jártamkor a különböző iparágakban a következőképpen oszlottak meg: A repülőgépgyártásban 40 százalék a hajóépítő üzemeiben 25 százalék

az acélművekben 47 százalék és az olajfinomítóban 70 százaléka a munkásságuk asszonyok voltak.

AZ ALKOTÓ ASSZONY

Az olajfinomítóban a technikai ri-termettségekben a nők vezettek. A finomítóban az irányítást is asszony, Irina Gregorovna Szemicskina végezte. Ez az alkotó erőtől fűtött asszony a legkomplikáltabb szakkérdésekre is azonnal válaszolni tudott és sohasem kellett egyik tükörát sem behívnia, hogy valami apró részletre felvilágosítást kérjen tőle.

Balkasz polgármesterénél, Anna Stefanova Spiridínusszal történt találkozását Henry Wallace a következőképpen mondja el:

— Leszállásunk alkalmával a repülőtéren Balkasz város nevében annak polgármestere, Ana Stefanova Spiridínusz üdvözölt minket. Ő mutatta meg nekünk a várost.

— Kievből, Moszkvából és Leningrdből jöttek a város alapítói — mondotta a polgármester — rizenöt évvel ezelőtől 180-an és ma 70.000-en vagyunk.

Valamikor elképzelhetetlen volt, hogy egy rohamosan fejlődő város polgármestere hivatalát asszony töltse be. De ebből az elszántságból keményakaratu és mégis bájos asszonyból annyi határozottság sugárzott ki, hogy bizonyosan jól töltötte be a hivatalát — állapítja meg Wallace.

ÉS VIRÁGNYELVEN IS...

Taskenben társaságunk néhány tagja egy parkba tért be — írja tovább Wallace — és a kapu közelében virágot szedő

leányt pillantottak meg. Mikor eltávolozták, a leány odafutott hozzájuk s ányujtotta a csokor virágot azzal, hogy ebben a háborús időben nem sok maradt a szovjet népek, de vigyék magukkal ezt a kevés szépséget, amit a virág nyújt. Örömmel adják a szovjetasszonyok amerikai szövetségeseiknek.

— A szovjet asszonyok közül — emlékezik vissza utjára az Egyesült Államok alnőke — soknak a figyelmessége, másoknak az okossága, határozottsága, közügyessége, de leginkább a dolgozó nő büszke öntudata maradt meg bennük legjobban.

— A dolgozó nőknél a Szovjetunióban nemcsak a legkülönbözőbb munkakör számított, hanem a legkülönbözőbb kor sem. Így az egyik leghíresebb régészeti muzeum igazgatója 65 éves volt és mint később meg tudtuk, a legkiválóbb szaktudással rendelkezett. Egyik társunk, aki az Egyesült Államok régészeti szaktekintélye különböző kérdésekkel halmozta el a muzeumi igazgatót s az mindenre azonnal válaszolt.

— Ragyogó szaktudás — ismerte el szaktudósunk — kiválóan ismeri az egész réz és bronz korszak anyagát.

Ha a muzeum igazgatójára így emléksünk vissza — folytatja beszámolóját Wallace —, mint egy nagy tudású, képzett tudós asszonyra, akkor egy másik fogatlan öregasszony is eszünkbe jut és őt se felejtjük el. Katarina Trifovának hívták és Komszomolszokban ismerkedtünk meg vele. Vasárnap délután volt és

hosszabb sétát tettünk a város környékén. Az egyik kertben egy öreg asszony dolgozott. Férjét bányászercséltség-nél veszítette el. A háború pedig két fiát ragadta el tőle.

EZ A SZERSZÁM ÉS EZ A FOLD TERMELNI FOG NEKEM

— Csodálatos volt ez a fogatlan öreg asszony — emlékszik vissza Wallace —, akit az élet legdurvább csapásai tépáztak meg és ennek ellenére bátorsága és lelkiereje töretlen maradt.

— Csak a szerszámain maradtak meg — mondotta az öregasszony, mikor a kertjébe léptünk és megmutatta nekünk rövidnyelű kis ásóját —, de ez a szerszám és ez a darab föld annyit fog termelni nekem, hogy elég enivalóm lesz.

Közülünk néhányan nekálltunk és fel-ástuk az öregasszony kertjét. Nem tudta, kik vagyunk, de nem is kérdezte. Mikor eljöttünk tőle, megmögimogatta kezünket s a következő szavakkal bucsuzott tőlünk: „Hálásan köszönöm.”

— Talán összes élményeim közül a legmegkapóbb ez volt. A fiatalok városában magánosan maradt öregasszonnyal folytatott beszélgetésem — közben eszméltem rá, hogy valójában milyen súlyos árat fizetett ez a nagyszürü nép ebben a háborúban. És én hiszem, hogy senki, aki az Egyesült Államokban farmon él, nem ismerkedett volna meg ezzel az egyszerű orosz paraszt asszonnyal anélkül, hogy mély csodálattal ne érzett volna iránta — fejezte be a szovjet asszonyokról való visszaemlékezését Henry Wallace.

A főtéren karikázott végig — igazán kerékpáron. Szoknya volt rajta, csak egy repült, mert hát bő volt. Kalotaszegi menyecskek nem bordanak szüket, az bizonyos. A kormánykerékére valami tarisznyát akasztott, biztos tiszta volt benne.

A polgár megállott, szemüvegét a honlokára tolt s úgy nézett utána.

— Ejnye, hát ez mégiscsak sok. Már a Julsi fejérmépek is kerékpáron járkorásznak. No, lám-lám, hová jár-tunk...

Annyira csodálkozott, hogy azt gondoltam: fel van háborodva. Szűk kis fejében nem fért el az a gondolat, hogy az ugynevezett bicikli használatában bőszenyhas falusi menyecskeknek is jogában áll —, ha tudja már az egy-súlyozás törvényeit és cseppet, ha szembejő vele valaki.

A szemüvegét polgár csodálkozásán egyáltalán nem csodálkozom.

Hozzászólt ahhoz, hogy egyedül az ő gimnázista leánya fusson kerékpárral a háját ondoáltatni. E sorok az ő megnyugtatóására íródtak. Ne féljen semmitől. Készüljön rá, nemsokára többet is fog látni Kolozsvar utcáin. És mind elevenek lesznek. Hogy virágos bő szoknyának nem illik a kerékpár? Miért ne illenék? Különbözik is: ki jó-solta meg, hogy a paraszt örökre a paraszt marad és keresztet vet, ha jele-sége kerékpáron karikázik a városba.

(— 6. —)

MŰVELŐDÉS ÉS SZÍNHÁZ

Egységes arcvonalon sorakoznak fel a szellem munkásai a nép érdekeinek szolgálatára

KOLOZSVAR. — Az Irók, Művészek és Ujságírók Szakszervezeti Szövetségének kétnapos kongresszusa a romániai szellemi alkotóknak valóságos parlamentje volt.

Ez a kongresszus, amely a többi szakszervezeti szövetségek kongresszusaiával egyidőben folyt le, külsőségeiben is megmutatta, hogy a szellem és a művészet emberei felismerik feladataikat és nemcsak mint szakszervezeti tagok, hanem mint irodalmi, zenei és művészeti alkotók is a népi demokrácia szolgálatába állítják minden erejüket.

Az ünnepélyes megnyitó ülésen a különböző állami és művészeti intézmények képviselői mellett felszóltak a fizikai munkások képviselői is és a kongresszus egész lefolyása bizonyítja, hogy a demokrácia megerősítéséért és elmélyítéséért való harc frontján az írók és a művészek is megtalálják helyüket és sajátos feladataikat.

A DEMOKRÁCIA IDEOLÓGIAI ARCVONALÁN

A szövetség jelentését Marcel Braslasu alnőke terjesztette a kongresszus elé. Ebben a beszámolóban nem a szakszervezet érdekvédelmi tevékenységén volt a hangsúly, hanem az írói és művészeti alkotás kérdésein a jelenlegi helyzetben.

A két tábor küzdelme ugyanis világviszonylatban és országunkban is nemcsak a politika és a gazdaság területén folyik, hanem a szellem és a művészet területén is. A támadó imperialista szellem egyrészt, amint az az amerikai irodalomban és művészetben a legélesebben megnyilvánul, a hitleri fajelmélet bukása után, az „amerikai évszázad”-ról énekel és az amerikai faj fensőbbrendűségét hangoztatja, másrészt pedig, a polgári kultúra bomlási termékeként, különféle elnevezések alatt kishíliségnek, az emberbe vetett hit hiábavalóságának, a magányosságának és a tehetetlenségnek a hangulatát terjeszti.

A demokratikus tábor szellemi arcvonalának ezekkel a hamis, káros és bomlasztó hangulatokkal szemben a valóság felismeréséből,

az ember alkotó erejébe vetett bizalomból, a demokrácia erőinek fölényéből származó derűlátás, alkotó kedv, a néppel való szolidaritás és a népért való alkotás és küzdelem gyakorlatát kell képviselnie.

IRÓK, MŰVÉSEK, ZENÉSZEK BESZÉLNEK AZ ALKOTÁS KÉRDÉSEIRŐL

A kongresszus kétnapos tárgyalásainak javát a romániai írók, művészek, zenészek, ujságírók legkiválóbb képviselőinek felszólalásai tették. Ha az ipari szakszervezetek kongresszusai főként azzal foglalkoztak, hogyan lehet a termelő munkát fokozni az üzemekben, gyárakban, bányákban, műhelyekben, a szellemi alkotók azt tárgyalták meg, hogyan lehet a könyvet, a palettát, a zenét, az újságot minél hatékonyabban az egész nép alkotó munkájának szolgálatába állítani.

Ion Calugaru a román irodalom kérdéseiről beszélt, kihangsúlyozva azt, hogy a „nyugati” irodalmi divatok befolyása nálunk is megnyilvánul bizonyos reakciós írók között, de az élő román irodalom művelőinek legjava a realizmus — a szocialista realizmus példáján ihletett — szellemében törekszik arra, hogy a valóságból fakadó, utatmutató, mozgósító és lelkesítő műveket alkosson.

D. Negreanu rendező arra mutatott rá, hogy a román színházak életében milyen mély változás következett be. Mind gyakrabban kerülnek színre a világirodalom haladó szellemű remekai, amint a román szerzők is realista alkotásokkal lépnek fel, mint amilyen például Davidoglu „Delta” című drámája, amely a Duna-torkolat halászáinak életét viszi a színpadra, vagy Al. Kirilcsu „Michelangelo” című történelmi drámája, amely a nagy renaissance-művész életét a modern tudomány eredményeinek felhasználásával tolmácsolja.

Rendkívül érdekes és tanulságos volt Alfred Mendelssohn-nak az ismert zenekritikusnak tanulmányába illő felszólalása, aki a zene példáján mutatta be, hogy ez az első látásra elvontnak tűnő művészet is lehet terjesztője a káros hatásoknak, amint hogy a nagy klasszikusok helytelen értelmezett

művei és az ilyen szellemben született modern alkotások segítőink lehetnek abban, hogy a közönség derűs, bizakodó, mozgósító, tehát jelenlegi építő korunknak megfelelő érzésekkel gazdagodjék.

Ebben a szellemben amely szerencsésen egyesítette a tárgyszerűséget és a magas eszmei színvonalat, beszéltek a többi felszólalók is.

NAGY ISTVÁN BESZÁMOL A ROMÁNIAI MAGYAR IRODALOM PROBLÉMÁIRÓL

Nagy és rokonszenvező figyelemmel hallgatta végig a kongresszus közönsége Nagy Istvánnak a kiváló magyar írónak majd egy óráig tartó beszámolóját a romániai magyar irodalom multjáról, a haladó szellemű magyar írók harcáról a multban és most a reakciós áramlatokkal, valamint az új szellemű realista irodalom megteremtéséért folytatott küzdelmeikről.

Lelkes tüsszal köszöntötte a kongresszus Nagy Istvánnak azt a bejelentését, hogy a Romániai Magyar Írók Szövetsége, a Romániai Írók Társaságával egyetértve, elhatározta csatlakozását a Romániai Írók Társaságához, amelyben a román és magyar írók mellett, a Romániában virágzó harmadik irodalom: a jiddis irodalom alkotói is helyet kapnak.

A MAGYAR IRÓK KÉPVISELŐJE A SZÖVETSÉG ÚJ VEZETŐSÉGÉBEN

A kongresszus ezután megválasztotta az Irók, Művészek és Ujságírók Szakszervezeti Szövetségének új vezetését, amelybe egyhangulag beavastották Nagy Istvánt is. Nagy István szerepel a szövetségnek az országos szakszervezeti kongresszusra megválasztott kiküldöttei között is.

Az írók, művészek és ujságírók kongresszusa a tanácskozások végén elfogadott határozati javaslata azt bizonyítja, hogy a demokratikus front szerves része az ideológiai front, amelyen egységesen sorakoznak fel a szellemi és művészeti alkotók, a népi demokrácia harcos megvédésének és az imperialista ideológiai befolyásolás leküzdésének szolgálatában.

Volpone felújításáról

(Magyar Színház)

Ben Johnson négyszáz éven át is elevenen gunyoló fintora — Volpone, vagy a pénz komédiája — kis híján másfél évtizednyi alatt után éledt újra a kolozsvári színpadon. Kipellengereztet alakjai: a rönészánszékori Velence kújar aranyhajásai, a tömény kapzsiság és önzés eszelős megszállottjai azóta is világban élők. Lebontva róla a középkor jelmezét s a Ben Johnson adta karikatúra-jelleget a pénz e kedden este látott avitt, de csorbulatlan él szellemes komédiájának nem egy alakját megtaláljuk a ma pergő napokban is. A világszínpad távoli és közelebbi tájain, bár arányban különbözőn, ma is élők és napjaink gondjain át belénk sebez mindent maguknak akaró mohóságuk vak szenvedélye.

A johnsoni darab Stefan Zweig alkalmazó átdolgozása után Emőd Tamás fordításában járja a magyar színpadot. Az itteni felújítás-hoz Osváth Richárd válogatott jól illeszkedő közzenét. Lantos Béla rendezésében, Szakács György háttér emelő díszleteivel keretozve, az együttes töretlen kedvű igyekezete megteremtette a népes nézőter elismerését. A kedd esti felújítás-noha még nem hibátlan érték, a színház idényműsorán rokonszenvekeltő állomás.

Sajnos, nem mindegyik színésznek sikerült jól hordoznia a komédia légtörét. A kitűnő nevetettő Csóka József a leventei Volpone fertőző szellemes komédiáját időnként a tragédia-hős pózai közé vesztette. Perényi János igyekezte küzdött a fektelen dühű Leone floita-kapitány nem neki való szerepével. Bara Margit gyámoltalan Colombája kedves jelen-ség, de túlságosan egyszínű, kiből a többet sürgetést bátorítón csak néha villant. Szendrey Mihály Corvinoja elhíhetően ostoba és hálásan kacagott. Dancsó György a Volpone szerepében jól alakította a halálmadár-prókátor figuráját. Angi Béla az inkvizíciós bíró nem nyugigényi szerepében s Kapusi László, mint a bírók részeg zesz-ségű parancsnoka jól oldotta meg a feladatát. Kozma Gyula, Papp József, Balázs Ferenc — szolgák — stílusosan illeszkedett jelen-tébe.

Mint az előadás legjobbját s a pénz nyavalyatörőseitől szerepük szerint elkülönülöket, külön meg-dicsérik a vendég, szépen beszélő Kovács Györgyöt, aki az egész estét színező, bonyolító Mosca ud-vorló szerepében, és Papp Nusin

aki a józan kurtizán Canina alak-jában macadéktalanul komédiába illően kacagatott. A rangsorolás-ban az első helyet Kovács György érdemli csapongó, léha Moscajaért, aki könnyedén és fölényesen ját-szik az arany ember-napraforgói-val. Papp Nusin különösen az utol-só felvonásban volt kifogástalanul ügyes. Kettejük után kell dicsér-nünk Sebesi Lászlót uszorása, a vázsa vénült, de mindenkit mégis túlélni akaró Corbaccio alakja miatt.

Pénteken: Három a kislány

Ben Johnson mulatságos, klasz-szikus komédiája, a Volpone még ma, esütörtökön este van műso-ron. Pénteken este Schubert bü-bajos muzsikájú daljátékát, a Há-rom a kislányt ujtja fel a színház. Ebben a darabban mutatkozik be a kolozsvári közönségnek Sallay Margit, a színház új koloratur-énekese, aki Médy szerepét énekl. Schubert szerepében Kallós József, a Román Állami Opera tenoristája lép fel vendégként.

A Három a kislányt nem szük-séges külön ismertetni a közön-séggel. Egyik legnépszerűbb, leg-közkedveltebb daljáték. A Három a kislány szombaton, vasárnap és hétfőn este is műsoron marad.

Sallay Margit:

— Szeretettel jöttem s szeretettel találtam

A Három a kislány próbája köz-ben néhány perces beszélgetésre kértük Sallay Margitot, a színház most szerződötött széphangu operanékesnőjét.

Eközben mondta: — Szívesen és örömmel jöttem Kolozsvarra, ahol, remélem, opera-szerepésemre is sor kerül. Opera-énekésnő vagyok, így érthető ez a kívánság. Addig is, elsőségt a Há-rom a kislányban lépek fel, majd a többi klasszikus operatthen. Szeretnék minél többet játszani.

— S szeretném, ha itt, Kolozs-váron a közönség épp úgy szeret-ne, amilyen szeretettel jöttem. Az érkezőem kellemes volt. Olyan szeretetteljes, rokonszenves fogad-tatással találkoztam, amely elé-felekedtet az, hogy egyedül érkez-tem hozzátartozók nélkül város-ba. E fogadtatás után úgy érzem, hogy nagyon jól fogom érezni itt magam.

A moldvai csángók is képviseltetik magukat a Magyar Népi Szövetség temesvári kongresszusán

Az egyházi reakció megtörése szabaddá teszi Moldvában a magyar nyelv használatát és elmélyíti a román—magyar testvériséget

Czikó Nándor képviselő nyilatkozik a Világosságnak

BUKAREST. — Egyre több szó esik a moldvai magyarokról. Nemcsak a Magyar Népi Szövetség, hanem a román demokrácia is egyre nagyobb gondot fordít az évszázadok óta magukra maradt csángók ügyének-bajának. Amióta kiderült, hogy a jasi-jászvári római katolikus püspökség területén mind a mai napig azért tiltják a híveknek a magyar szót, hogy erőszkos egyházi románosítás segítségével megbonthassák a moldvai és általában a regáli románság vallási egységét, a román demokrácia segítő kezét nyújtja a Magyar Népi Szövetségnek ahhoz, hogy a moldvai csángókat reakciós papjaik elnyomása alól felszabadítsa és ennek a hányt-vetett sorsu moldvai néptörödékeknek visszaadja anyanyelvét és emberi önbizalmát.

A demokratikus Románia állampolitikáivá tette a nemzeti jogegyenlőséget és ebben a jogegyenlőségben a moldvai csángók is részesülhetnek.

A Magyar Népi Szövetség megbízásából Czikó Nándor képviselő, a demokrácia régi harcosa, foglalkozik a moldvai magyarság ügyének rendezésével. A csángók már ismerik, mint apjukat s ahol megjelenik, összesereglik a nép, hogy szavát hallja. Látogatásai nyomán Moldvában sorra keletkeznek a MNSz-szervezetek és e napokban száll ki a nemzetnevelésügyi minisztérium megbízásából egy román és egy magyar tanfelügyelő, hogy a legelső négy moldvai magyar iskola épületét kijelölje s tanszemélyzetét beiktassa Klézsen, Lepecden. Ferdinándon és egy még meg nem állapított negyedik községben. Itt is Czikó Nándor a kezdeményező.

A magyar tanítási nyelv moldvai községekbe való bevezetése alkalmából felkerestük bukaresti lakásán Czikó Nándort és megkértük nyilatkozzék moldvai benyomásairól és terveiről.

ROMANIZÁLÁS — A GÖRÖGKELETI ROMÁNSÁG MEGBONTÁSÁRA!

— A román demokrácia — mondja lelkesedéssel Czikó Nándor — megadta a lehetőséget, hogy a moldvai csángók felvehessék a kapcsolatot a Kárpátokon túl lakó véreikkel. Most arra készülnek, hogy kellőképpen képviseltesse magukat a Magyar Népi Szövetség temesvári kongresszusán.

A közlés kedves meglepetés. Ime, először történik meg, hogy a moldvai csángók szabadon bekapcsolódhatnak az ország fejlett nemzetiségű közéletébe. Reakciós papjaik semmiféle gáncsvetése sem akadályozhatja meg, hogy Dózsa György tüzes trónusának városában, Temesvárott, ők is hozzájáruljanak népi demokráciánk fejlesztéséhez.

— A nép nem fél már rosszindulatú papjaitól — folytatja Czikó Nándor — és most már tudja, hogy mi a szabadság. Klézse községben népgyűlést tartottunk a Magyar Népi Szövetség székházában és legnagyobb meglepetésemre hallottam, hogy a nép viszszatette helyére a kálvária tizennégy megbecsületelt keresztjét. Ezeket magyar feliratuk miatt Hoydin Ferenc, a község plébánosa, döntötte le és hordatta világ csufjára egy istálló mögé. Lepecden is felbátorodott a nép. Kint járt a faluban a mulkior Rákóhól a megyefőnök és megkérdezte a falusiakat, hogy milyen nyelven beszélnek. Egy talpraesett csángó azt válaszolta neki, hogy *híffő reggeltől vasárnap estig csak magyarul a templomban azonban vasárnap kétórán át románul, mert így parancsolja a pap.*

Megkérdezzük, hogy a hírszerint nagyon hamaradt moldvai csángók hogyan találják fel magukat a mai világban? Czikó

Nándor mosolyogva válaszol: — Nem szabad azt hinni, hogy a csángók mind elmaradtak. Sok a munkás is közöttük a lepedi Magyar Népi Szövetség elnöke. Zöld Ferenc festőműnkás rendszeren a buhusi szövögyárban szokott dolgozni. *Faluja most például arra büszke, hogy közadakozásból kicsiny vasuti állomást épített a falu mellett elvezető új vasútvonalon.* Az épület felavatásánál a csángók lelkesen fogadták körül-

Czikó Nándor érdekesen magyarázza, hogy mennyire csak az egyházi reakció megtörésén mulik a moldvai csángók kérdése megoldása.

Itt van például a hírhedt Talmacsel József minorita házfőnök esete. Erről a papról már 1931-ben megírta Domokos Pál Péter, a moldvai magyarság néprajzi kutatója, hogy *„a magyarok iránt és magyar szó iránt gyűlölettel viselkedik és annak dacára, hogy hívei magyarok és a magyar hívek egyházi adójából tart magának autót, a fenntartása alá tartozó templomokból száműzte a magyar szót.* Nos, az idők változtak, de Talmacsel József maradt a régi. Nem is tűrte tovább basáskodását a nép. Hiába próbálta megakadályozni a hívek magyar beszédét, a Magyar Népi Szövetség megalkulását és a magyar iskoláztatás bevezetését, intrikái nem sikerültek s végül is megszökött Moldvából. *Allítólag Nagyváradon van, talán azért, hogy ott folytassa aknamunkáját az együttélő népek békéje és egyenjogúsága ellen.* Lepecden azonban; amióta Talmacsel József páter elűnt, nemcsak a magyar nemzetiégi szervezkedés vált szabadabbá, hanem a ro-

mán—magyar testvériség is elmélyült.

— A lepediek minden gondja most az iskoláépület javítása — magyarázza Czikó Nándor — és az a feltűnő, hogy a szomszédos román községek is áldozatosan hozzájárulnak az új magyar iskola költségeibe. *Szegény görögkeleti vallású románok adakoznak és ki nem támogatja a magyar iskolát? Néhány megzadagodott csángó. Ezek Talmacsel*

— Közös ismerőse terelődik a szó: a fiatal Kompoth Péterre, aki nemrég tette le középiskolai vizsgáját Kolozsváron, a Petőfi-alap segítségével.

— A lepedi népgyűlésen — meséli Czikó Nándor — felkeresett a Magyar Népi Szövetség helyi ifjúságának küldöttsége és elhívott a fiatalok gyűlésére. *Egy nagy szoba és a pítvar telve volt fehéringes és vörösöves csángó ifjakkal, sok leány is volt közöttük. Ragyogó arccal fogadtak és előadták mindazt, amit tizenkét nap alatt tanultak a Kolozsvárról hazakereszt Kompoth Péterrel.*

— Erdekelnek bennünket a kísérletezések — mondották. **2 MILLIÓ 890.000 PASZTILIA**

Bent, a kísérleti teremben egy darabig nézelődtek, aztán a fiókokat kezdték huzigálni. Belenéztek mindegyikbe. Végül egyikben megtalálták, amit kerestek: színültig volt szaharin-tablettákkal!

— Ez mi? — kérdezték. Senki nem tudta megmondani. Azt sem tudták az alkalmazottak, hogy mi az, azt sem, hogy hogyan került oda. Rövid vizsgálat után előkerültek a gyártók: két vegyszergyártó diák a gyár alkalmazottai. Elmondották, hogy az igazgató, Weltner István rendeltére gyártották az édesítőszert. 1945 novemberében fogtak hozzá és 1947 szeptemberében hagyták abba a gyártást. Ezidő alatt, hozzávetőlegesen, 49 kilót gyártottak, ami 2,800.000 pasztillának felel meg.

— Mi rendeltére gyártottuk — mondották —, hogy miénk, nem tudtuk. Azt hittük, becsületes munkát végzünk...

Mint utólag kiderült, munkaidő után dolgoztak és hatalmas össze-

gü részesedést kaptak, a bevétel 20 százalékát.

Weltner István előbb tagadni akart, de aztán vallott.

A gázgyártás után visszamaradt szaharinellállásra alkalmas melléktermékekből csinálták az édesítőt. A feketepecsenyű értékesítették. 800—1000 lejért adták darabját. Közel 3 milliárd lejt jövedelmezett a titkos szaharingyár. Az árusítás a kolozsvári és a bukaresti piacokon történt, alkalmi utcai árusokon keresztül. Kolozsváron főbizományos is volt, az „Aesculap“ gyógyszerár, amelynek tulajdonosa, Schaffer Zoel nagyban vásárolta a silányminőségű édesítőszert.

MI JOBB?

A GESz ellenőrei jegyzőkönyvet készítettek és tovább nyomoztak. Eredményesen, mert megállapították, hogy Weltner igazgató ur nemcsak szaharinnal, de szegfű is kereskedett. A gyár nevére és számlájára a Titan-Nadrág-Kalán művektől szegfű vásárolt, amit elikkasztott és elfekettézt.

A GESz ellenőrei késő délután

jöttek el a gyárból és magukkal hozták a szaharingyáros gázgyár-igazgatót. Weltner István most börtönben ül és valószínűleg azon elmélkedik, hogy mi rosszabb dolgot:

— Feketén gyártani szaharint, vagy cukor nélkül, feketén inni a rabkávét.

A kolozsvári GESz-ellenőrök, bravuros nyomozás után, leleplezték a város egyetlen és titkos szaharingyárát. Egy gyárat, amiről senki sem tudott. Mindenki gondolta, hogy a forgalomban lévő szaharint Ausztriából csempészik az országba. Weltner igazgató ur leleplezése megdöntötte ezt a tévhitet.

Es okos emberek lévén, más kárán tanulunk. Nem is volna olyan rossz ötlet nemzetgazdasági szempontból sem, ha az eddig titkos szaharingyártást nem titkos szahariniparrá fejlesztőnk.

A kolozsvári törvényszék rövidesen letárgyalja Weltner István és bűntársai bűnperét.

(—k—)

A hírhedt Talmacsel páter megszökött Moldvából

— A lepedi népgyűlésen — meséli Czikó Nándor — felkeresett a Magyar Népi Szövetség helyi ifjúságának küldöttsége és elhívott a fiatalok gyűlésére. Egy nagy szoba és a pítvar telve volt fehéringes és vörösöves csángó ifjakkal, sok leány is volt közöttük. Ragyogó arccal fogadtak és előadták mindazt, amit tizenkét nap alatt tanultak a Kolozsvárról hazakereszt Kompoth Péterrel.

Hogyan tanulták meg a csángók az első Petőfi-verset?

Közös ismerőse terelődik a szó: a fiatal Kompoth Péterre, aki nemrég tette le középiskolai vizsgáját Kolozsváron, a Petőfi-alap segítségével.

— A lepedi népgyűlésen — meséli Czikó Nándor — felkeresett a Magyar Népi Szövetség helyi ifjúságának küldöttsége és elhívott a fiatalok gyűlésére. Egy nagy szoba és a pítvar telve volt fehéringes és vörösöves csángó ifjakkal, sok leány is volt közöttük. Ragyogó arccal fogadtak és előadták mindazt, amit tizenkét nap alatt tanultak a Kolozsvárról hazakereszt Kompoth Péterrel.

— Erdekelnek bennünket a kísérletezések — mondották. **2 MILLIÓ 890.000 PASZTILIA**

Bent, a kísérleti teremben egy darabig nézelődtek, aztán a fiókokat kezdték huzigálni. Belenéztek mindegyikbe. Végül egyikben megtalálták, amit kerestek: színültig volt szaharin-tablettákkal!

— Ez mi? — kérdezték. Senki nem tudta megmondani. Azt sem tudták az alkalmazottak, hogy mi az, azt sem, hogy hogyan került oda. Rövid vizsgálat után előkerültek a gyártók: két vegyszergyártó diák a gyár alkalmazottai. Elmondották, hogy az igazgató, Weltner István rendeltére gyártották az édesítőszert. 1945 novemberében fogtak hozzá és 1947 szeptemberében hagyták abba a gyártást. Ezidő alatt, hozzávetőlegesen, 49 kilót gyártottak, ami 2,800.000 pasztillának felel meg.

— Mi rendeltére gyártottuk — mondották —, hogy miénk, nem tudtuk. Azt hittük, becsületes munkát végzünk...

Mint utólag kiderült, munkaidő után dolgoztak és hatalmas össze-

gü részesedést kaptak, a bevétel 20 százalékát.

Weltner István előbb tagadni akart, de aztán vallott.

A gázgyártás után visszamaradt szaharinellállásra alkalmas melléktermékekből csinálták az édesítőt. A feketepecsenyű értékesítették. 800—1000 lejért adták darabját. Közel 3 milliárd lejt jövedelmezett a titkos szaharingyár. Az árusítás a kolozsvári és a bukaresti piacokon történt, alkalmi utcai árusokon keresztül. Kolozsváron főbizományos is volt, az „Aesculap“ gyógyszerár, amelynek tulajdonosa, Schaffer Zoel nagyban vásárolta a silányminőségű édesítőszert.

MI JOBB?

A GESz ellenőrei jegyzőkönyvet készítettek és tovább nyomoztak. Eredményesen, mert megállapították, hogy Weltner igazgató ur nemcsak szaharinnal, de szegfű is kereskedett. A gyár nevére és számlájára a Titan-Nadrág-Kalán művektől szegfű vásárolt, amit elikkasztott és elfekettézt.

A GESz ellenőrei késő délután

hogy a lepedi népgyűlésen, ahol a falu apraja-nagyja jelen volt, a nép nagy érdeklődést tanúsított az új gazdasági törvényhozás, a stabilizáció, a közzétartással kapcsolatos gabonabeszolgáltatások és a Maniu-per kérdései iránt. Egy idős csángó Czikó Nándor beszéde után felszólalt és azt mondotta: *„Képviselő testvér! Azt a hegyet is elhordjuk, ha Groza Péter mondja, csak hagyjanak magyarul beszélni a templomban is!”*

— Amióta a nép megszabadult gonosz rosszakarójától — mondja Czikó Nándor —, azóta a moldvai katolikus templomokba is visszakérülhet a hős Bálint János képe. Ez a bátor katona 1878-ban a Románia függetlenségéért vívott törökellenes háborúban kitüntette magát a vitézségi okiratát Bákó megye minden templomában kifüggesztették. Talmacsel páter kitiltotta a táblát a templomokból a magyar név miatt... Aknamunkájának most vége szakadt és a magyar nyelv jogainak visszahelyezésével Románia csángó hősnéke neve is visszakérült a méltó helyére.

A falu nyakáról eltávozott Talmacsel Józsefről különben most derül csak ki sok minden. A falu szája megeredt. A csángók nem rejtik többé vöka alá keserű tapasztalataikat. Ez a páter csendőrdöket uszított saját híveire, ha azok magyarul beszéltek, a nép nyelvén prédikáló Mi-

páter hívei, a választásokon is Maniura szavaztak s most hatalmukat féltik a magyar iskolától.

A falu nyakáról eltávozott Talmacsel Józsefről különben most derül csak ki sok minden. A falu szája megeredt. A csángók nem rejtik többé vöka alá keserű tapasztalataikat. Ez a páter csendőrdöket uszított saját híveire, ha azok magyarul beszéltek, a nép nyelvén prédikáló Mi-

Czikó Nándor elrészvényedik. — Nem tudtam a könnyeimet visszatartani — mondja —, amikor a verseket és énekeket hallottam. A lepedi magyarok úgy tudják, hogy nyolcszáz éve laknak ott s gyermekeik, akik még irni-olvasni sem tudnak magyarul, most anyanyelvükön adnak elő Petőfi-verseket!

Csodálkozva kérdezzük, hogy miképpen tudták megtanulni a magyar szövegeket?

— A csángók ügyesek — feleli Czikó Nándor. — Kompoth Péter felolvasta a magyar szöveget. Társai román helyes-

nucz szerzetest büntetésből elhelyeztette s amikor a helyébe küldött Simon Ferenc csángó eredeti, de a magyar nyelvet üldöző papot a falu elkergette, megátkozta a lepedieket, bezáratta a templomot és még a köteleit is elvitette, a toronyból, nehogy harangozhassanak. Ez azonban Talmacsel páter jellemének csak egyik vonása, mert ugyanezkor lehullott a lepel arról a mérhetetlen kapzsiságról is, amellyel ez az ember a gondjára bízott katolikus hívőket zsarolta és fosztogatta.

— Amióta a nép megszabadult gonosz rosszakarójától — mondja Czikó Nándor —, azóta a moldvai katolikus templomokba is visszakérülhet a hős Bálint János képe. Ez a bátor katona 1878-ban a Románia függetlenségéért vívott törökellenes háborúban kitüntette magát a vitézségi okiratát Bákó megye minden templomában kifüggesztették. Talmacsel páter kitiltotta a táblát a templomokból a magyar név miatt... Aknamunkájának most vége szakadt és a magyar nyelv jogainak visszahelyezésével Románia csángó hősnéke neve is visszakérült a méltó helyére.

írással leírták, amit hallottak s a románul írt magyar szövegből megtanulták a verseket. Így jutott először a szájukba Petőfi-vers!

Valóban, ez a meghatározó mozzanat árulja el legjobban, hogy mi kezdődött meg ma a moldvai magyarok között. Elni akarnak a demokratikus Romániában kapott jogokkal, az egyházi reakció minden megsértésével szemben is vissza akarják szerezni anyanyelvük szabadságát és öntudatosan részt kívánnak venni a népi demokrácia megalapozásában.

(—b—r.)

Titkos szaharin-gyárat leplezték le Kolozsvárt

Weltner István, a Gázgyár igazgatója szervezte meg a titkos gyárat, de nem vetette meg a szeg-feketézést sem

KOLOZSVÁR. — Még stabilizáció előtt történt. A Széchenyi-téri piac és a Dózsa György-utca sarkán egy fiatal, birgerlicizmás fiatalember szolgáltatta a járőrelőket:

— Tszkó... szaharin... tszkó... Két férfi lépett melléje. — Hogy a tűzköz? — kérdezte az egyik. — Ötvenezres... — És a szaharin? — tudakozódott tovább. — Ezres a pilula...

A két érdeklődőnek különös óhaja támadt. Arra kérték az árust, hogy kövesse őket. A fiu megijedt, de ment. Amire megérkeztek a GESz hivatalába — mert ellenőr volt a két „vásárló” — már üresek voltak a zsebei, mert utközben észrevétlenül elhajigált belőlük mindent. Az egész árukészletét: szaharint és tűzkövet is.

A hivatalban kérdésekkel ostromolták. Kivallatták, aztán engedték.

FELGÖNGYÖLTETIK A FONALAT

Közvetlenül, hogy a tűzköves fiu elhagyta a vármegyeháza épületét, a két férfi is kifordult a kapun. Kezükben volt a fonál vége, indultak felgöngyöltetni. Hosszas volt a munka, mert hosszú volt a fonál. Bukarestben keresztül vezetett vissza Kolozsvárra. A türelmes munka eredményt hozott: október tizenhetedikén az utolsó állomásra érték...

Október 17-én lépték át a kolozsvári gázgyár, a „Gazin” szövetkezet kapuját. Leellenőrizték a bejelentett árukészletet. Minden rendben volt.

Aztán a gyár működése, munkamenete felől érdeklődtek. Megtudták, hogy festékgyártással kísérleteznek. Engedélyt kértek arra, hogy bepillantassanak a laboratóriumban

— Erdekelnek bennünket a kísérletezések — mondották. **2 MILLIÓ 890.000 PASZTILIA**

Bent, a kísérleti teremben egy darabig nézelődtek, aztán a fiókokat kezdték huzigálni. Belenéztek mindegyikbe. Végül egyikben megtalálták, amit kerestek: színültig volt szaharin-tablettákkal!

— Ez mi? — kérdezték. Senki nem tudta megmondani. Azt sem tudták az alkalmazottak, hogy mi az, azt sem, hogy hogyan került oda. Rövid vizsgálat után előkerültek a gyártók: két vegyszergyártó diák a gyár alkalmazottai. Elmondották, hogy az igazgató, Weltner István rendeltére gyártották az édesítőszert. 1945 novemberében fogtak hozzá és 1947 szeptemberében hagyták abba a gyártást. Ezidő alatt, hozzávetőlegesen, 49 kilót gyártottak, ami 2,800.000 pasztillának felel meg.

— Mi rendeltére gyártottuk — mondották —, hogy miénk, nem tudtuk. Azt hittük, becsületes munkát végzünk...

Mint utólag kiderült, munkaidő után dolgoztak és hatalmas össze-

gü részesedést kaptak, a bevétel 20 százalékát.

Weltner István előbb tagadni akart, de aztán vallott.

A gázgyártás után visszamaradt szaharinellállásra alkalmas melléktermékekből csinálták az édesítőt. A feketepecsenyű értékesítették. 800—1000 lejért adták darabját. Közel 3 milliárd lejt jövedelmezett a titkos szaharingyár. Az árusítás a kolozsvári és a bukaresti piacokon történt, alkalmi utcai árusokon keresztül. Kolozsváron főbizományos is volt, az „Aesculap“ gyógyszerár, amelynek tulajdonosa, Schaffer Zoel nagyban vásárolta a silányminőségű édesítőszert.

MI JOBB?

A GESz ellenőrei jegyzőkönyvet készítettek és tovább nyomoztak. Eredményesen, mert megállapították, hogy Weltner igazgató ur nemcsak szaharinnal, de szegfű is kereskedett. A gyár nevére és számlájára a Titan-Nadrág-Kalán művektől szegfű vásárolt, amit elikkasztott és elfekettézt.

A GESz ellenőrei késő délután

gü részesedést kaptak, a bevétel 20 százalékát.

Weltner István előbb tagadni akart, de aztán vallott.

A gázgyártás után visszamaradt szaharinellállásra alkalmas melléktermékekből csinálták az édesítőt. A feketepecsenyű értékesítették. 800—1000 lejért adták darabját. Közel 3 milliárd lejt jövedelmezett a titkos szaharingyár. Az árusítás a kolozsvári és a bukaresti piacokon történt, alkalmi utcai árusokon keresztül. Kolozsváron főbizományos is volt, az „Aesculap“ gyógyszerár, amelynek tulajdonosa, Schaffer Zoel nagyban vásárolta a silányminőségű édesítőszert.

MI JOBB?

A GESz ellenőrei jegyzőkönyvet készítettek és tovább nyomoztak. Eredményesen, mert megállapították, hogy Weltner igazgató ur nemcsak szaharinnal, de szegfű is kereskedett. A gyár nevére és számlájára a Titan-Nadrág-Kalán művektől szegfű vásárolt, amit elikkasztott és elfekettézt.

A GESz ellenőrei késő délután

jöttek el a gyárból és magukkal hozták a szaharingyáros gázgyár-igazgatót. Weltner István most börtönben ül és valószínűleg azon elmélkedik, hogy mi rosszabb dolgot:

— Feketén gyártani szaharint, vagy cukor nélkül, feketén inni a rabkávét.

A kolozsvári törvényszék rövidesen letárgyalja Weltner István és bűntársai bűnperét.

(—k—)

Szüntessük meg a bürokráciát — követelik a közalkalmazottak

BUKAREST. — A közalkalmazottak szervezete az elmúlt napokban országos kongresszust tartott. Ezen a kongresszuson — amely második a felszabadulás óta — megállapították, hogy az állami ügymenetben túlságosan kifejlődött a bürokrácia, ami viszályok, korrupcióra adhat alkalmat.

A közalkalmazottak meg akarják szüntetni a bürokratikus rendet, ki akarják küzömbölni a káros hatástan hibákat. Ennek érdekében felhívással fordultak az

ország köztisztviselőihez, amelyben felszólítják a köztisztviselőket: Járuljanak hozzá a stabilizáció megerősítéséhez, a bürokrácia okozta pénzügyi visszaélések leleplezéséhez, az állami költségvetés egyensúlyának megerősítéséhez, a reakciós, visszafelé elemek leleplezéséhez és elűzéséhez. Becsületes, igazságos és gyors munkával szüntessék meg a bürokráciát. Támogassák a görög, spanyol, kínai és idonéz népek szabadságharcát az imperialista elnyomókkal

szemben, akik rabságba akarják dönteni az egész világot.

A kiáltvány befejező részében felszólítja a köztisztviselőket, hogy munkájukat állítsák a fejlődő népi demokrácia szabályaitba, az ország javára. A kiáltvány utolsó mondata a Nemzeti Parasztpárt vezetőinek népből megbüntetését kéri.

AZ „OLEZAR“ zöldség- és főzelékfélék kolozsvári hivatala Kolozsvárt a Május Utca 13. szám alatt (II. emelet, Victoria szövetkezet) megkezdte működését. Az összes zöldségkereskedők, valamint azok a kereskedők is, akik egyéb cikkek mellett zöldségfélék (burgonya, hagyma, bab, stb.) árusításával is foglalkoznak, ilyenirányú kereskedelmi tevékenységük további gyakorolhatóságának biztosítására kötelesek azonnal beiratkozni tagokként az „OLEZAR“ szervezetbe, különben a szabotázstörvény rendelkezései szerint megbüntetik őket. Beiratkozni lehet naponta az „OLEZAR“ hivatalos helyiségében délelőtt 9 és 13, délután pedig 16 és 18 óra között.

NYUGTÁZÁS. J. Anna munkaközpontján, beteg nő részére B. B. kolozsvári lakos 50 lej jutattott el szerkesztőségünkbe. Az adományt nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK és szerszámok behozataláról folyik tárgyalás Románia és Magyarország között. Két magyarországi szakmai gyár szállítja — meggyezés esetén — az igényelt mezőgazdasági gépeket és szerszámokat. Magyar műszaki szakértők felajánlották közreműködésüket az IAR-típusú traktorok tökéletesítésére.

A NYUGDIJAKAT január elsejétől kezdve a Csekkpénztár utján fizetik ki, illetve juttatják el a nyugdíjas lakására. Ezzel a rendszerrel, amelyet több más államban már régóta bevezettek, a nyugdíjasok mentesülni fognak különösen az őszi esős időben és a téli hidegben a pénzügyigazgatóságok nyugdíjosztálya előtti ácsorgás és tolongás kellemetlenségeitől.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG nőbizottsága értesíti Romocsai István kolozsvári szabómester hozzátartozóit, hogy Andriék István maglódi (Pest vármegye) hadifogoly irásbeli üzenetet hagyott hátra a MNSz nőbizottságánál. Eszerint Romocsai István a 7147 számú hadifogolytáborban, Georgievskben (Kaukázus) van. Egészséges és vária hazaszállítását.

A VALLALATI LETÁROZÁSOKAT végző vármegyei bizottság felhívja az összes olyan kolozsvári és kolozsmegyei

ipari, kereskedelmi és szállítási vállalatokat, amelyek a 9—1947 számú rendeletben előírt leltározási ívet elháríthatatlan akadály miatt még nem töltötték ki, hogy nyújtsanak be felbélyegzett kérelmet a vármegyei leltározási hivatalhoz, igazolva azt, hogy miért nem tudtak válaszolni a feltett kérdésekre. Ellenkező esetben a gazdasági szabotázsról szóló törvény büntető rendelkezéseit alkalmazzák velük szemben. A kérelmeket október 24-ig a Vármegyháza 51. számú szobájában kell beadni.

SZABOTÁZS-PEREKBEK a nagyváradi ügyvédek sem vállalják a vádlott védelmét, mert összeegyeztethetetlennek tartják olyan egyének részére a jogvédelem nyújtását, akik — a közösergő érdekeinek lábbaltiprásával — a maguk önző anyagi érdekeiért követnek el árdrágítást, üzérkedést. A határozatról a nagyváradi Ügyvédi Kamara táviratilag értesítette Patrascanu igazságügyminisztert.

(*) ÉRTESETÉS. A Legfelső Tisztogató Bizottság értesíti az érdekelteket, hogy a kedden elmaradt kihallgatást folyó hó 24-én, pénteken délután 3 órakor fogja megtartani. Legfelső Tisztogató Bizottság.

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉSÉRT és csempészésért a nagyváradi törvényszék Weber Imre nagyváradi kereskedőt 3 hónapi börtönrre ítélte. Rövid Pál nagyváradi kereskedő szintén 3 hónapi börtönrre ítélt, mert a vajai a hivatalos árnál drágábban árusította.

VESZEDELMES EMBERCEMPESZTARSASÁGOT tartóztatott le a szatmári rendőrség. Elfogták Klein Armin szatmári bélyegzőkészítőt és Róth Ferenc magyarországi illetőségű egyént. Róth valódi neve Bollmann Károly. Ketten eddig 60 romániai egyént csempészték át a magyar határon, azzal az ámitással, hogy külföldi összeköttetésekkel Magyarországon, Ausztrián és Olaszországon keresztül Palesztinába, illetve Amerikába tudják őket kiuttatni. Adozataiktól 5—150 dollárt zsaroltak ki, Magyarországra érve büntetésük minden vagyonát elvették, megfosztották őket. A vizsgálat széles körben folyik.

A kolozsvári MNSz hírei:

Október 23-án, csütörtökön délután 6 órakor V. kerületi tisztújító közgyűlés a szervezet Türr István-utca 36 szám alatti székházában.

Délután 6 órakor IV/1 kerületi tisztújító közgyűlés a Deportáltak-utcai református elemi iskolában. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének vezetősége a kerületi szervezetek minden tagját meghívja és feltétlenül számít megjelenésére.

Katonai tájékoztató megbeszélést tart pénteken délután fél hét órakor a Magyar Népi Szövetség kolozsvári ifjúsági szervezetének vezetősége. Felhívja a katonai szolgálatra behívott korosztályhoz tartozó ifjakat, hogy a megbeszélésen saját érdekében jelenjenek meg a Farkas-utca 7 szám alatti MNSz székház ifjúsági irodájában.

Színházak és mozik műsora:

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Csütörtökön este fél 6 órakor: *Volpone, vagy a pénz komédiája*. Kovács György vendégfellépésével.

Pénteken este fél 8 órakor *Sallay Margit* operacékesnő bemutatkozása, *Kallós József*, az Állami Opera tenorisztájának vendégfellépésével: *Három a király*. Bemutatóérett 3. szám.

Szombaton délután fél 4 órakor: *Váratlan vendég*. Ifjúsági előadás. Bevezető mondó: *Brüll Emánuel* kollégiumi tanár.

Szombaton este fél 8 órakor: *Három a király* (Napibőrlés 3.)
A színházat kellemesen juttik.

Október 23-án, csütörtökön este fél 7 órakor Foksányból és Maramaroszigetről a közelmúltban hazatért hadifoglyok gyűlést tartanak a Magyar Népi Szövetség Farkas-utca 7 szám alatti székházának hadifogoly-irodájában. A MNSz hadifogolyirodájának vezetőivel együtt megbeszélnek mindazokat a munkalehetőségeket, közös és személyi vonatkozású tennivalókat, amelyek a hazatért hadifoglyokra várnak.

Október 23-án, csütörtökön délután 6 órakor V. kerületi tisztújító közgyűlés a Deportáltak-utcai református elemi iskolában.

Délután 6 órakor IV/1 kerületi tisztújító közgyűlés a Deportáltak-utcai református elemi iskolában.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének vezetősége a kerületi szervezetek minden tagját meghívja és feltétlenül számít megjelenésükre.

Csütörtökön este 8 órakor: *Névtelen csillag*. (Bemutató előadás.)

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Emberék a havason*. Díjnyertes magyar film.

CORSO: *Corvetta K. 225*. RIO: *Megbélyegzett asszony*. A legszébb francia filmek sorozatából. Sessue Hayakawa, Lise Delamare és Victor Francen. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL: *Szerelm a hóban*. Sonja Hennie legújabb jégvívő-filmje. Jack Oakie-vel.

SELECT: *Adio Cherie*. Főszerepben: Danielle Darieux. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: *Kovács: Ne kérdezd, ki voltam*.

Négy országban körözött nemzetközi betörőt fogott el a rendőrség

a marostvásárhelyi „Édeslyuk“-ban

MAROSVÁSÁRHELY. — Több hangulatos estét töltött az „Édeslyuk“ vendéglőben egy magános, jólöltözött ur. Vacsoráját rendszerint román nyelven rendezte, de szavai közé német és francia szavakat is kevert. A bőkezű vendég legutóbb szintén vacsoránál ült, mikor egy ismeretlen férfi lépett az asztalához.

— Egy pillanatra, uram! ...

A magános ur összerendezte a vállára nehezedeő kéz alatt és zavartan tekintett fel az idegenre, aki tovább folytatta szavait:

— Feltűnés nélkül kövessen a rendőrségre.

Bármilyen diszkrétén zajlott le a kis jelenet, a vendéglő vacsorázó közönsége mégis érdeklődve fordult az asztal felé. A helybeliek felismerték az egyik férfiben Moldovan Petre rendőrtisztet, aki a közelmúltban ugyancsak az Édeslyukban kerítette kézre az utóbbi idők legveszedelmesebb rablógyilkosát, a „bukaresti rém“-et.

ÉN LUNGU IOAN BUKARESTI MÉRNÖK VAGYOK

A bukaresti ur még megkísérelte a tiltakozást és iratokat szedett elő zsebéből.

— Tévedés lesz — mondotta felháborodottan és magabiztosan — én Lungu Ioan bukaresti mérnök vagyok és figyelmeztetem, hogy olvételtenkedésének következményei lesznek.

A biztos fellépés talán meg is zavarta volna a rendőrtisztet, ha nem lett volna tárcájában a te-

mesvári rendőrség rádiogramos körözése: „Morozov Nicolae, Lapusan Ioan, Valeanu Ioan és Lungu Ioan veszedelmes nemzetközi betörő Marostvásárhelyre menekült. Mérnöki címet használ. Temesváron számos betörést követett el. Kérjük letartóztatását“.

A vita lezárult s az elegáns ur ellenállás nélkül követte a rendőrségre igazoltatóját. Az ügyeletes tiszt szobájában továbbra is fölényes hangon próbált hatni az ottlévő rendőrtisztekre. Azok azonban biztosra mentek.

— Megmotozni! — hangzott el a parancs és a motorás meglepő eredményeket produkált.

ÖNÖK NYERTÉK MEG A JÁTSZMÁT, URAIM ...

A fölényes ur zsebéből szabályos iratok halmaza került elő, melyeknél csak az volt a baj, hogy ugyanazon fénykép mellett négy különböző névre szólt. Az iratokkal együtt a motozó kezek a magános ur magabiztonságát és fölényét is kiemelték és az most cinikusan válaszolva, elnevette magát:

— Vesztettem, uraim, Önök nyerték meg a játszmát — mondotta, miközben arany cigarettatárcájából még sürgősen kiemelt egy illatos amerikai cigarettát és rágyújtott. Jó szemük volt, az vagyok, akiket keresnek.

Kopogni kezdett az írógép is és most már Lungu, Valeanu, Morozov és Lapusan mérnök ur részletes beismerő vallomását vették

jegyzőkönyvbe s jó fogást csináló rendőrtisztek. A román nyelven kívül oroszul, németül, franciául beszélő nemzetközi betörő Temesváron csak öt nagyobb betörést ismert be. Csak ékszereszeket látott meg. Budapesten végezte a kasszaferő iskolát és mint büszkén eldicsekedett vele, a legkomplikáltabb páncélszekrényt is tíz perc alatt kinyitja. Pontos nevekre és helyekre már nem is emlékszik, csupán annyit tudott még mondani ezekkel kapcsolatban, hogy szép munkát végzett és jó szákmány volt.

KINCS A BADOGDÓBOZBAN

Még a hajnali órákban kiszállt a rendőri bizottság a letartóztatott betörő Deák Farkas-utca 7 alatti lakására. Még szeptember első napjaiban költözött ide a „mérnök ur“.

A szekrényben kintin szövetből készült ruhák, a legdrágább kivitelű fehéreműk garmadája s az egyik ruhaesőmő alatt egy bádogdoboz.

Aranygyűrűk, csillogó tűző briliánsok gurultak szét az asztalon, amikor a nyomozók kifordították a doboz tartalmát az asztalra. A betörő igazat mondott, mert még a temesvári zsákmány csekély maradéka is igen szép értéket képviselt. Kihallgatása után vizsgálókat a fogdába és értesítették a temesvári rendőrséget, hogy a soknevű és sok nyelvet beszélő uri betörő kellő fedezet mellett átvehető a marostvásárhelyi rendőrségen. (—)

Világosság-Sport

Október 30-án kerül lejátszásra az NB I. kilencedik fordulója

BUKAREST. — Október 26-án, vasárnap sorakerülő Románia—Lengyelország nemzetek közötti labdarugómérkőzés miatt a Román Labdarugó Szövetség a vasárnapra kitűzött NB I. bajnoki mérkőzéseket október 30-ára, csütörtökre halasztotta el. Vasárnap a román—Lengyel válogatott mérkőzése napján csak Román Kupa-mérkőzések lesznek. Kolozsváron a helyi vasutasok a maramaroszigeti Tisza együttesével játszanak a Román Kupáért.

Október 30-án, csütörtökön a következő NB I-es mérkőzések kerülnek lejátszásra:

Kolozsváron: Vasas—Jiul, vezetői Mann Aurel (Nagybánya).

Aradon: ITA—Derмата, vezetői Bogdan (Szatnár).

Ploestiben: FC Ploesti—Universitatea, vezetői Eremud Apaca (Temesvár).

Marostvásárhelyen: RATA—CFR (T), vezetői Purcarete (Bukarest).

Resicán: UDR—Ciocanul, vezetői P. Kroner (Bukarest).

Medgyesen: MMSC—Szabadság, vezetői Ceauoreanu (Bukarest).

Bukarestben: Juventus—Hadsereg, vezetői C. Iliescu (Bukarest).

CFR (B)—Unirea Tricolor, vezetői Alexandrini (Bukarest).

Az NB II. negyedik csoportjában a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra csütörtökön, október 30-án:

Fogarason: Explosivii—Tisza, vezetői Dora Iliá (Brassó), Kolozsváron: CFR (Kolozsvár)—Sodronyipar, vezetői Nagy Ernő (Nagyvárad). Nagybánán: Minaur—Phoenix, vezetői Dezső I. (Szatnár), Tordán: CFR (Torda)—CFR (Marostvásárhely), vezetői Dávid Miklós (Kolozsvár). Szatnárban: Sanitas—Surianul, vezetői Klein (Nagyvárad). Marosujváron: Solvay—CFR (Piski), vezetői Orosz G. (Kolozsvár). Dicsőszentmártonban: Sticla—Törekvés, vezetői Lungu (Székelyudvarhely). Kedden, október 28-án Fogarason: Explosivii—Törekvés, vezetői Ratiu V. (Brassó).

SPORTHÍRADO

versenyzők 108.5:99.5 arányban nyerték meg. Eredmények: 400 m. gátfutás: 1. Sabolovici (B) 55 mp. 2. Srp (B) 56 mp. 3. Schneider (P) 57.2 mp. 200 m. síkfutás: 1. Paracek (P) 22.2 mp. 2. Lazniczka (P) 3. Stefanovics (B) 500 m. Stefanovics (B) 15 perc 07.2 mp. (Uj jugoszláv csúcseredmény). 2. Vornacka (P) 15 perc 25.4 mp. Gerely: Vujaecios (B) 57 m. 77 cm. 800 m. síkfutás: Ceraj (B) 1 perc 58.4 mp. Kalapács: Gubian (B) 58 m. 24 cm. (Uj jugoszláv csúcseredmény). 4x400 m. váltófutás: 1. Belgrád 3 perc 23.4 mp. 2. Prága 3 perc 27.2 mp.

PRÁGÁBAN október 24-én Csehszlovákia—Franciaország ökölvívó mérkőzésre kerül sor. Franciaország színeit a következők fogják képviselni: Boizel, Le Guillon, Deshayes, Hairabedia, Tremac, Semoin, Kobutski, Bigot.

LONDONBAN a Queen's Club nemzetközi teniszversenyének eredményei: Borotra (Franciaország)—Tlociszky (Anglia) 6:1, 6:2. Petra (Franciaország)—J. Harper (Anglia) 6:3, 6:4. Billing (Anglia)—Collin (Franciaország) 6:3, 6:4. Butler (Anglia)—R. Dubuc (Franciaország) 6:4, 3:6, 6:3. Férfi párosban: Borotra, Brugnon (Franciaország)—Oliff, Coldham (Anglia) 6:4, 6:1. Harper, Butler (Anglia)—Petra, Dubuc (Franciaország) 5:7, 6:3, 6:3.

A GÖLLŐVŐ LISTÁN Bonyhádi (ITA) vezet 15 góllal, 12 gólt ru-

gott Marian (CFR Bukarest). 8 gólt lőtt Flamaropol (Juventus), Ruter (CFR Temesvár) és Kovács (ITA), 7 gólt lőtt Váci (Szabadság) és Mircea Popescu (Jiul), 6 gólt Jordache (Juventus), Csiki (RATA), Farkas (Ciocanul), 5 gólt Kovács (CFR Temesvár), Bodó (Szabadság) és Pálfi (FC Ploesti), 4 gólt Titi Popescu (Juventus), Ferenzi (Vasas), Filotti (CFR Bukarest), Ince II. (RATA), Moldoveanu (MMSC) Badeanu (CFR Temesvár), Bartha (CFR Bukarest), Pálfi (RATA), 3 gólt Moldovan II. (Vasas), Mercera (ITA), Stieblinger (ITA), Descalu (Universitatea), Marinescu (Hadsereg), 2 gólt Ince I. (RATA), Husa (Universitatea), Zsuzsik (UDR), Huiáis (MMSC), Coracu (Universitatea), Dumitrescu III. (ITA), Mihai (Unirea Tricolor), Sorban (MMSC), Gőzner (Szabadság), Roman (Universitatea), Taranu dr. (Vasas), Bartha (Ciocanul) és Prent (Derмата).

A DERMATA férfi és női kosárlabda csapata kettős győzelmet aratott Bukarestben. Az NB I. küzdelmei során a börtönváti férfi csapata 41:29 arányban legyőzte a Medicina csapatát, míg a Derмата női csapata barátágor mérkőzésen 19:9 arányú győzelmet aratott a Star Club együttese ellen. A Star Club Románia kosárlabda bajnoksága 1935 óta a Derмата volt az egyetlen, amely győzelmet aratott fölötté.

Példátlan vesztegetési botrányt robbantott ki az USA szenátusának könnyelmű leleplezése

Gengszter politikus a Fehér Házban

WASHINGTON. — Példátlan botrányt pattantott ki a szenátusi vizsgálóbizottság, amikor Brewster szenátor leleplezése nyomán vizsgálót indított Howard Hughes milliárdos repülőgépgyáros ellen.

Az a tény, hogy Howard Hughes sajtófőnöke, John W. Meyer a hadügyminisztérium magasrangú tábormegparancsnokait és más vezető politikuskokat leleplezte, azoknak költséges szórakozásait a luxus bárókban, de többnek még a barátjait is a gyár sajtóalapjának számlájáról fizették.

Mint a beszerzett számlákból kiderült, a leleplező Brewster szenátor is hatalmas összegeket kapott a gyártól és tevékenységét közreműködött abban, hogy a Howard Hughes-gyár kapjon meg többmilliárdos szállításokat. Brewster csak azért vitte az ügyet a nyilvánosságra, mert nem kapott elég pénzt. Azt hitte, hogy az ő szerepe nem derül fény.

Az amerikai lapok megállapítják, hogy Brewster „gengszter-politikus”, aki a hírhedt Ku-Klux-Klan titkos szervezet támogatásával került kormányzói székbe és politikai karrierje csak akkor kezdődött, amikor dús gazdagon megnősült. Feleségét kifosztotta vagyonából és elhagyta.

Jellemző az Egyesült Államok igazságszolgáltatására, hogy Howard Hughes milliárdos gyáros a vesztegetések miatt nem merik felelősségre vonni, hanem John W. Meyert, a gyár sajtófőnökét hajszolják, hogy a hatalmas panama minden bűnéért őt tegyék felelőssé. Az összes kikötői hatóságokat utasították, hogy ha Meyer szökni próbál, tartóztassák fel.

Howard Hughes gyáros nem hajlandó elárulni cinkosának rejtekhelyét.

A Katonai törvényszék nem türi az együttélő népek békéjének veszélyeztetését

Foráulat Gruja Farkas református lelkész ügyében

KOLOZSVAR. — Gruja Farkas nyáradszentbenedeki református lelkész izgatás, az együttélő népek békéjének megzavarása és a közrend felforgatása vádjával állított a katonai törvényszék Barbu tanácsa elé. A feljelentést Pop Ioan állami tanító adta be ellene. Pop Ioan azt írja feljelentésében, hogy Gruja Farkas Nyáradszentbenedek községben újítá a demokrácia kibontakozásának, a román nemzetiségű falusiakat pedig elcsábítja a görögkeleti egyháztól saját egyháza számára. A múltból is merít vádpontokat Pop Ioan tanító. Feljelentésében azt írja, hogy Gruja Farkas 1940-44 közötti időben mint leventeoktató kegyetlenkedett az alárendelt leventékkel s különösen a román nemzetiségű leventékkel szemben

tanusított embertelen magatartást. Az ügyben az első tárgyalást október 1-én tartotta meg a Barbu-tanács, amikor a vádirat igen elítélendő címben tüntette fel Gruja Farkast. A tárgyalásra beidézték vádtanuk azonban nem jelentek meg sem akkor, sem az október 22-én megtartott tárgyaláson. Annál nagyobb számban a védelem: A nyáradszentbenedeki földművesek köteleességüknek érzették felvonulni az alaptalan vádaskodások ellen.

A községi tanító Bereozki Gábor, vallomásaiban elmondotta, hogy Gruja Farkas soha nem kényszerített senkit arra, hogy elhagyja hitét. Hasonlóképp vallott Papp Domokos tanu is.

Arról, hogy Gruja Farkas a román nemzetiségű leventékkel em-

bertelenül bánt volna és hogy Fogarasanu Vasile leventének a szája köpött volna — amint azt Pop Ioan állította — ugyancsak Papp Domokos tanu adott választ. Elmondotta, tény az, hogy egy alkalommal Gruja Farkas Fogarasanu felé köpött, de ez azért volt, mert Fogarasanu nem viselkedett egyenesen a többi fiatalokkal szemben.

A Pop Ioan tanító alaptalan vádaskodását bizonyítja az a vallomás is, amit Fogarasanu saját kezével írt meg és küldött be a katonai törvényszékhez. Fogarasanu tiltakozik az ellen, amit a tanító feljelentésében vele kapcsolatban írt.

Barbu tanácselnök a tárgyalást felfüggesztette. Rendelkezést adott, ki a vádaskodó tanító és az általa megnöveztet tanuk elővezetésére.

A katonai törvényszék részleteiben tisztázni akarja az ügyet, nem tűri alaptalan vádaskodást, ami az együttélő népek békéjét veszélyezteti. Barbu elnök felszólította Gruja Farkast, hogy az alaptalan vád megdölte után a vádaskodó s az együttélő népek békéjét veszélyeztető tanító ellen emeljen vádat.

NOVEMBER HETEDIKÉRE

A GYŐZOK

Szurkov szovjetiró verse

Esküdtünk harcos esküvészei Szovjetanyánk, hazánk, tenéked. És száz halálon, tűzben-vészben Nyugatra tört sok harci néped.

Gránát- és bombaferetegben Velünk, előttünk ment vezérünk. A sztalingrádi szent kövekben Érett meg bosszunk s ifju vérünk.

Száz roham vére s viharában Fekadt és nőtt a nagy Ijtélet, Lepörkölt falvak iszapjában A megtorlás parázsa égett.

S mentünk, rohantunk tűz-poklokba, Betört s vasat cserépre törve, Izzó egekben zakatolva Bögött motorok tizezerje.

Szemünket gáz, lán g, füst vakítja, Közénk csap árja vér-ködöknek S már a tárpátok utja nyitva, Már a Balkán-gerine előtted!

Már száll a dal a Vízutaláról, Száll holnap s száll majd mindörökké Prúthról, Dunáról, Oderáról, Mint törtünk át ott mennydörögve.

Hogy lúztuk vak füstköpenyegbe A nap korongját Szilésziában, S táboriúzek nagy seregve Égtek az égő Prussziában.

S a Reichstag! Fel, hajrá, előre Romhalmazok közt, akna-tűzben, Letepert Berlin üstökére Már piros lobogónk kítűzve!

Vért és könnyért száz mérkőzésben Száz csatatéren megfizettünk, Ágyuk mennydörgő disztűzében Mi győzedelmi napot ültünk.

Törletlen áldozatban, hitben Küzdöttünk, nagy hazánk, teérted. Zászlók dalolnak, zugnak ott fenn, Nagy orosz hősről beszélnek.

Fordította: MADARASZ EMIL

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a forrón szeretett imádott feleség, fáradtságot nem ismerő gondos anya, nagyanya, anyós, testvér és rokon

Bisztrai Farkas Imréné

Gyalui Gyalui Vilma

életének 63-ik, boldog házasságának 45-ik évében, folyó hó 22-én, türelemmel viselt hosszas szenvedés után visszaadta lelkét Tere-tőjének.

Drága halottunkat folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint a házsongárdi temető halottas kápolnájából örök nyugalomra helyezni.

Pihenése legyen csendes, emlékélt örökre szívünkbe zárjuk.

Kolozsvár, 1947. október 22.

Emmy	Bisztrai Farkas Imre	Alex
Ilus	férje	Monica
Gábor	Bisztrai Farkas Gáborné	Gáborka
István	sz. somkereki Annáné Agnes	unokái
gyermekel	Bisztrai Farkas Istvánné	
	sz. Kabdebó Mária	
	Gróf Poss duadó	
	székasi Saccáry József	
	menyei és vejei	

Minden külön értesítés helyett.

25 százalékkal haladta meg béketermelését a dicsőszentmártoni téglagyár

Nem csak az országot, magukat is építik az öntudatos munkások

DICSŐSZENTMÁRTON. — A Hercules cserép- és téglagyárban 250 munkás lázas ütemben dolgozik az ország újjáépítéséért. Jelenleg 8 órai munkaidő alatt annyit termelnek, mint azelőtt 10 óra alatt.

A gyár nyüzsgő udvarán kíváncsian járunk egyik munkahelytől a másikig. Kíváncsian figyeljük a munkájukat, akik a demokratikus ország újjáépítéséért kemény munkával, sok imonddással s türelemmel harcolnak a jobb megélhetésért. Erről beszélgetünk Bíró Ferencel, a téglagyár vezetőjével. Megkérdezzük tőle, hogy miként érték el azt a teljesítményt, melylyel a béketermelést 25 százalékkal meghaladták?

— A munkások ma már — mondja Bíró Ferenc — ebben a gyárban öntudatosan dolgoznak. Tisztába vannak azzal, hogy hazánk csak úgy tud rövid idő alatt teljesen talpra állani, ha a lehető legrövidebb idő alatt a háború előtti termelést eléri. Ennek tudatában nemes verseny kezdődött a gyár minden egyes munkacsoportja között. Az eredménye, hogy rövidesen nemcsak elérjük, hanem 25 százalékkal túlhaladtuk a háborúelőtti termelést.

MINDEN PERC DRAGA

A munkás étkezde felé mentünk. Itt négy fiatal munkásnő és egy szakácsnő irányításával 250 munkásnak főznek mindennap ebédet. A konyhában tisztaság és rend. Az ebédkészítők lázasan sürgönek-forgognak a konyhán, minden percük ki van számítva, mert az ebédnek nem szabad eltelnie. Az elkészült percek a termelés rovására nemnek.

— Egy perc náluk 250 percet jelent, ha 250 munkás ellopott egy percet — összevesszük — mondja a konyha vezetője — és ez egy munkás napi munkateljesítményét jelent.

Az ebéd pontosan három óra 12-kor kezdődik és 12-kor ér véget. Ebéd után 3 óráig tovább folyik a munka.

Amint tovább haladtunk a munk-

kahelyekről, nótázó csendül felénk. Innen-onnan kérdések hangzanak: „Ti mennyit termeltetek ma?” „Mennyi a harmadik prés termelése?”

Kisérőnk, Bíró Ferenc, elmondja, hogy a gyárban nincs román — ma. gyár kérdés. Itt csak munkások vannak, akik a legnagyobb bekeségben élnek és válvetve küzdenek a boldogabb jövő és a tartós béke érdekében.

MAGUKAT IS ÉPITIK

Megtudjuk azt is, hogy ezek a munkások törődnek saját önképzésükkel. Az elmúlt évben analfabéta tanfolyamokat rendeztek az irástudatlanok részére.

— A megkezdett analfabéta tanfolyamot szeretőnk az idén is folytatni — mondja Bíró Ferenc munkás — mindaddig, míg egyet-

len-egy irni-olvasni nem tudó sem akad közöttünk. Nagy baj az, hogy a múltban nem jöhetett ide tanító, aki vállalta volna, hogy este, a munka után megtanítsa az irni-olvasni nem tudókat. Így azt most kell pótolnunk.

Bíró Ferenc elmondja, hogy dalárdájuk is van és az ifjuság között nagyon sok tehetséges műkedvelő akad. Már könyvtárral is rendelkezünk és azt szeretnénk, hogy minél több demokratikus napilapot olvassanak.

A dicsőszentmártoni Hercules cserép- és téglagyár munkásai a többtermelésért harcolnak de ugyanakkor könyvet, újságot kérnek és tanulni akarnak. Mint mindenhol az öntudatos munkások. És közben újjáépítik az országot.

(B. A.)

Hogyan szereshetnek működési engedélyt az orvosok, gyógyszerészek és bábák

KOLOZSVAR — A Magyar Népi Szövetség Országos Központja közli az alábbiakat:

Az orvosok, gyógyszerészek, bábák működési engedélyük megszerzéséhez a következő okiratokat kell beküldjék:

1. Kérvény. 2. Allampolgársági bizonyítvány. 3. Erkölcsi bizonyítvány (Cazierul judiciar). 4. Eredeti oklevél. 5. Az oklevél hiteles másolata, vagy fotokópia 6. 300 lej bevezetését igazoló nyugta, mely összeget a kérvényező az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell befizessen a hivatalos laphoz való közlés címén.

7. A lakhely szerinti Magyar Népi Szövetség megyei szervezetének ajánló levele. Az egészségőrök és védőnők nem kapnak működési engedélyt, csak kivézetl alapján működhetnek. A szakképesített orvosok működési engedélyéhez szükséges iratokat az egészségügyi minisztérium esetenként állapítja meg.

A kérvényeket és a felsorolt iratokat a Magyar Népi Szövetség Országos Központjához (Kolozsvár, Mária királyné utca 16. szám) kell beküldeni, amely megfelelő helyre továbbítja azokat.

Balázs Pál gyilkosainak pere a Semmitőszék előtt

BUKAREST. — A Legfőbb Semmitőszék október 27-re tűzte ki a Balázs Pál demokrata harcos ellen elkövetett emlékeztetés gyilkosság bűnperének tárgyalását.

A Semmitőszéknek kell döntenie a gyilkosság jogi minősítésének kérdésében.

A per már közel másfél éve húzódik. Balázs Pál, a dolgozó magyar nép vezető tanuját 1946 június 30-án ölték meg és a közvélemény joggal követeli, hogy szünték meg végre a perrel kapcsolatos huza-vona és a büntető törvénykönyv szakaszainak alkalmazása körüli vita.

Balázs Pál politikai bosszúból galád módon ölték meg demokráciánk ellenes get. Az elvetemült gyilkosoknak tehát meg kell kapniok méltó büntetésüket.

ELLÁTOTT HAZ MINDENKINEK A KIVÁNSÁGA

Mindenki Önök közül elérheti ezen kivánságát, ha résztvesz az Állami sorsjátékban. Két sorsjegy közül egyik nyer. Tekintélyes nyaroményeket oszt széjjel, az Állami sorsjátékban. A nyaromények teljes összege.

218.000.000 Lej

EGYETLEN SORSJEGYEL MILLIOMOSSÁ LEHET

ÁLLAMI SORSJATEK

ISKOLAI KALAUZ Novemberben megkezdik a Varga Katalin leánykollégium építését

Tanítói képesítő-vizsga

A kolozsvári magyar Tankerületi Felügyelőség ezúttal is rudomásra hozza az érdekelteknek, hogy folyó évi október 25-én Kolozsváron tanítói képesítővizsga lesz, amelyre előállhatnak azok a tanítójelöltek, akik a tavaszi vizsgaidőszakon sikertelenül próbálkoztak, valamint azok is, akiknek elméleti középiskolai végzettségük és kellő tanítói gyakorlatuk van.

Ez utóbbi jelöltek e tárgyban a tanfelügyelői hivataloktól képzőintézetekről részletes felvilágosítást kaphatnak. Beiratkozni a vizsgára, okmányok mellékelésével, a Felügyelőségen lehet október 24-én déli 2 óráig. Ilyen vizsgát fenti időpontban Székelyudvarhelyen is lesz.

Az állami magyar építőipari iskola tájékoztatója

A Kolozsvári Állami Ipari Fiúliceum mellett az 1947-48-as tanévben megkezdte munkáját az állami magyar építőipari fiúliceum is. Ez az iskola sikeres elvégzése a magyar felsőbb építőiskolák képesítővizsgájának megfelelő „Conductor architect” képesítést ad. Végbizonyítványa 100 négyzetméter adapterülelet és 2 emelet magasságig tervezési és megépítési jogot biztosít.

Az iskola négyosztályos. Mivel ez az iskola országunk egyetlen magyar nyelvű építőipari iskolája, kivánatos volna, hogy a magyar anyanyelvű tanuló ifjúság minél nagyobb számban jelentkezzen e fontos szakképzésnek elsajátítására. Ez annál is fontosabb, mert a tanterv, a képesítés és az iskola komolysága biztosíték arra, hogy végzett növendékei elbírják az állami, mint a magánalkalmazásban, tér nyílik és mint önálló építési vállalkozók megélhetést biztosító tevékenységet fejthetnek ki.

A kolozsvári állami építőipari iskola hallgatója lehet minden tanuló, aki 19. életévét még nem töltötte be, ép és egészséges fizikumú, a négy első középiskolai osztályt sikeresen elvégezte és az előírt felvételi vizsgát legalább 6-os középátlammal letette. A felvételi vizsga tárgyai a román és magyar nyelven kívül mennyiségtanból írásbeli és szóbeli vizsga, fizika-kémiaiból szóbeli vizsga, egy síkmértani szerkesztés és egy, a rátermettség megvizsgálását szolgáló épületi homlokzati rajz megrajzolása. A felvételi vizsga díja 200 lej.

A szülők által ajánlott felvételi kérvényeket 16 lejes kérvénybővelettel ellátva az állami magyar ipari fiúliceum igazgatóságához kell címezni: Kolozsvár, Augustus 23-utca 26. címmel. (Református leányliceum épülete). A kérvényeket a november 3-án megartandó felvételi vizsga időpontjáig kell benyújtani.

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi nőbizottsága kedden, október 21-én egész napos értekezletet tartott, melyen résztvettek Révy Ilona, Dóry Erzsébet, Szűcs Margit, az Országos végrehajtóbizottság tagjai, Asztalos Ágnes, Berekmény Erzsébet, Rácz Teréz és Székely Lászlóné központi nőbizottsági tagok, valamint Látó Anna, a „Dolgozó Nő” szerkesztőbizottságának tagja.

Az értekezletet Szűcs Margit parlamenti képviselő politikai beszámolója

A politikai beszámolót követő hozzászólások során Révy Ilona rámutatott a Magyar Népi Szövetség országos kongresszusának jelentőségére s arra a tényre, hogy a tagok többségét kitevő nőkre elsőrendű szerep vár a kongresszus jelentőségének emelésében.

Végül az értekezlet elhatározta, hogy a Varga Katalin leánykollégium felépítésének munkálatait még november hó folyamán megkezdje, hogy az 1948-as esztendőben a kollégiumot átadhassák rendeltetésének.

Lelkes ragaszkodás közepette választotta meg új vezetőségét a MNSz kolozsvári második kerületi szervezete

KOLOZSVÁR. — Szerda délután tisztújító közgyűlést tartott a Magyar Népi Szövetség kolozsvári II. kerületi szervezete. A közgyűlés hangulatát a teljes egyetértés jellemezte, a megjelentek a MNSz munkaprogramjának odaadó, a jövőben még fokozottabb kifejtésére tettek határozott ígéretet.

A közgyűlést Bíró Tibor dr., a kerületi szervezete régi elnöke nyitotta meg, majd Dan István, a városi szervezet elnöke emelkedett szószóra. Beszédében az ország és a Magyar Népi Szövetség időszerű problémáival foglalkozott.

A Magyar Népi Szövetség szerepe még nem zárult le — hangsúlyozta. — Olyan feladatokat kell elvégeznie, amelyek elengedhetetlenül teszik ennek az országos magyar szervezetnek a létezését és megerősítését. Feladata a széles tömeg demokratikus átnevelése, a demokrácia eredményeinek kiteljesítése, a két nép barátságának elmélyítése és a reakció teljes kiirtása, hogy a törvények valóban valószínűleg váljanak.

Az utóbbiak során a MNSz célkitűzéseiről és a legközelebb megoldandó feladatokról szólt. Foglalkozott az ország gazdasági helyzetével és megmutatta azt az utat, amelyen haladva a Magyar Népi Szövetségbe tömörült tagok a stabilizáció sikerét biztosíthatják.

A kerületi közgyűlés egyhangúlag, nagy lelkesedéssel választotta meg ezután jövő évi tisztikarát. Kerületi elnökké Takács Jánost, alelnökké dr. Bíró Tibort és Amirás Aladárt választották. Szervező felelős Bodó Lajosné, helyettese Venczel András. Női felelős Romanschky Gizella. A kerület 14 kiküldöttet választott a vasárnap sorra kerülő városi közgyűlésre.

Mit vihetnek magukkal a Romániából végleg elköltözők?

BUKAREST. — A vámhatóságok mellett működő gazdasági ellenőrző hivatal értesítése szerint a Romániából visszatérő magyar állampolgárok és általában azok, akik Romániából végleg elköltöznek, a következő vagyontárgyaikat vihetik magukkal: rádió, varrógép, irógép, villanygyorsfűző, villanyvasaló, motorkerékpár, autót, kerékpár, kristálytárgyak, arany, vagy ezüstérmék, dísztárgyak fényképezőgépek, ritka szőrmék, mint például az ezüstörök.

mint például jeggyűrűk, fülbevalók, nyaklánc, egy darab aranyóra, aranyhegyű töltőtoll, kézen viselt ezüst karkötő.

Román Nemzeti Bankban beváltandó, vagy átutalandó.

Azt, aki tiltott értékű tárgyak átvitelét megkísérli, csempészésért bíróság elé állítják, a nála talált tárgyakat pedig elkobozzák.

Szigorúan tilos az idegen pénzek, valuták kivitele. A pénz a

Vasárnap tartja tisztújító közgyűlését a MNSz kolozsvári szervezete

KOLOZSVÁR. — Évi tisztújító közgyűlést tartja meg 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Magyar Népi Szövetség városi szervezete. A közgyűlés elnöki megnyitással kezdődik, majd a politikai helyzet ismertetése után a szervezeti be-

számoló hangzik el a MNSz városi szervezetének múltévi munkájáról és eredményeiről. Ezután kerül sor az új vezetőség megválasztására. A kerületeket kiküldötték képviselik a közgyűlésen.

Arpa- és sörreltegezéséről tartóztatták a Luther-sörgyár vezetőjét

BUKAREST. — A gazdasági ellenőrök vizsgálatot tartottak a Luther-sörgyárban. Mínea, a gyár ügyvezetője, a vizsgálat során kijelentette, hogy a gyárban csak azok a bejelentett készletek van-

nak, amelyeket a raktárkönyvek feltüntettek.

A raktár átvizsgálásakor az ellenőrök 43.180 kilo árpamalátát és 3054 hektólitert sört találtak bejelentetlenül.

ADÁS, VÉTEL

- VESZ, elad butort, szőnyeget, porcelánt és egyéb értékű tárgyat „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 5252
- ÁLLANDÓAN legmagasabb áron veszek bélyeggyűjteményeket, tömegbélyegyet. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 5299
- GYERMEKKOCSIT veszünk legmagasabb áron. „Unicom”. 5405
- VEZÉK a legmagasabb napi áron varrógépeket, varrógépféjeket, varrógéplábkát, alkatrészeket, tüket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 5388
- MODERN fél hálószoba, féregmentes, eladó. Raktár-utca 23. 5389
- VEZÉK mindenféle használt ruhákat. Szabadság-tér 12, Rácz. 5493
- HUNGARIA mérleg 20 kg-os, 24 személyes asztal, nagy és kis ebédlő márványlappal eladó. Horea-ut 16, fűszerüzlet. 5408
- AUTOMATA mérték eladó. Cim a kiadóban. 5421
- ELADÓ egy 4 lámpás Orferon rádió, modern, teleses. Mária királyné-utca 6-8 szám. 5429
- RÁDIÓ modern, utripusú, olesón eladó. Forduló-utca 2. 5469
- ELADÓ modern dióháló, egy női télikabát. Postakert-utca 5. Alsó csengő. 5468
- ELADÓ egy kétfiókos nagy, keményfa író-, vagy szabásati asztal, egy kis zománcozott petróleumkályha. Lengyel, Vörös Hadsereg-utca 15. 5466
- OLCSÓN sürgősen eladó topolya háló és régi konyhakredencek, hokerlik. Arad-ut 37 szám. 5464

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelzés hirdetésnek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4-5 lej. Házasság-levelezés 5 lej szavankint. Nyilrtár szavankint 10 lej.

- ELADÓ új fekete férfi öltöny. Izabela-utca 4. Óvár. 5462
- LAKOTÁRSÁT igényemmel keresek. Lengyel, Vörös Hadsereg-utca 15, bejárat Páris-utca felől. 5465
- EGY darab gyermekcipő és egy darab rózsaszín pompo elveszett. Megtalálóját adja be Hancz és Nasch cégnek. Széchenyi-tér 36 szám. 5467
- ELADÓ modern, 22 személyes, alig használt autóbusz. Postakert-utca 6, I. emelet. Kiss. 5463
- GYERMEK mély kősi eladó. Horea-ut 72, kárpítás. 5461
- PERZSALÁB bunda középtermetűre és egyéb prémek eladók. Kötő-utca 6. 5460
- ELADÓ 10 csöves „Zephir” kályha. Értekezni Horea-ut 51, emeleten Diaconescu-nál, vagy Március 6-utca 13 szám alatt Dánielnél. 5450
- ÜZLETBERENDEZÉS részben is eladó. Negro, Május 1-utca 23 szám. 5455
- CALADAI házát veszek részletre. Értekezni Istók irodában, Mária királyné-utca 11 szám. 5442
- TOPOLYA háló, használt, új konyhaberendezések eladók. Lukács asztalos. Unió-utca 24. 5442

Törött orvosi fecskendők javítása Brassai-utca 16.

- UJ kombinált szoba eladó. Krizbai-utca 23 szám. 5443
- ALIG használt modern hálószoba, konyha, kanapé és egyéb apróságok eladók. Pap-utca 81. 5443
- SINGER karikahajós női varrógép eladó. Szappan-utca 18, Berger. 7818
- OKTÓBER 21-én Marosvásárhelyről Kolozsvárra érkezett RATA-autóbuzson, aki elcserezte bőröndömet, juttassa el címre, az ő csomagja nálam van. Dávid Magda Kolozsvár, Tinódi-utca 13. 5427
- ÉTELOLVAJ szállítására alkalmas bor-ganyozott, 200 literes vashordók eladók. Mikó-utca 38. 5445

- INGATLAN LAKÁS
- FIATAL házaspár keres butorozott szobát „Főzni lehessen” jellegre címet a kiadóba kérek. 5418
- SZOBÁ, konyha egy mellékhelyiséggel átadó. Cim a kiadóban. 5416
- ELADÓ Attila-negyedben modern 3 szoba összkomfortos, beköltözhető ház. „Procura”, Ratiu-utca 4, az udvarban. 5457
- MODERN központi komfortos családi ház kerttel eladó, esetleg elcsereendő. Érdeklődni Park-szálloda 8-10, délután 2-4 óráig. 5449
- INGATLANT, kis családi házat venni önként tartásért. Érdeklődni Istók irodában, Mária királyné-utca 11. 5442
- KETTŐSZOBÁS, fűrdőszobás új házamat 795 négyzetméter gyümölcsöslel elcserelném magyarországi ingatlanra. „Modern” jellegre a kiadóba. 5402
- KOLOZSVÁRI két gyümölcsösömet és kétszobás komfortos modern új házamat elcserelném budapesti vagy Budapest környéki házzal. „Gyümölcsös” jellegre a kiadóba. 5402

- FÜSZERÜZLET áruval kiadó, esetleg társulnék. Cim a kiadóban. 5451
- KÜLÖNBEJÁRATU vízvezeték szobát kicserelném 1 szoba teljes komforttal. Költségeket megtéríték. Dózsa György-utca 12, III. emelet 8/b. Gr. 5419
- ALLAST KAPHAT
- GYAKORLOTT kötőnőket felveszek. Eötvös-utca 30 szám. 5424
- MINDENEST bizonyítvánnyal, főzni tudót felveszek. Weisz, Horea-ut 82. 5419
- ALLAST KERES
- HOSSZU irodai gyakorlattal, könyvelésben, levelezésben jártas tisztviselő délutáni elfoglaltságot keres. Címetek a kiadóba „Pontos” jellegre kér. F.
- ÖSSZES irodai munkákban, adó, betegsegélyező kiszámításban, levelezésben jártas tisztviselő délutáni elfoglaltságot keres. Címetek a kiadóba „Délutáni” jellegre kér. F.
- 36 ÉVES középiskolás leány gyermek mellé állást keres. Címetek a kiadóba kérek „Erzsébet” jellegre. 5454
- KÜLÖNFELEK
- ELVESZETT 2 darab hathetes eme malac, fekete-szürke. A megtaláló jelentse Pata-utca 126 szám alá, Lázár Annánál, ahol illő jutalomban részesül. 5441
- BUDAPESTRE vagontársat keresek Cim a kiadóban. 5492

ROYAL-mozgó

Ma utoljára! Holnap ő! A mai korral haladó magyar filmgyártás büszkesége:

Sonja Henie utolsó revüfilmje.

Szöke Szakáll

Cesar Romero Amerika legjobb dzsesszenekarával.

Kerek Ferkó

Jávor Pál

Egri M., Ceortos Gy., Vaszary P., Benkő Gy.

- RÁDIÓ Philips 3+1 és petróleummelegítő eladó. Apur (volt Bezerédi)-utca 32 szám. 5448
- ELADÓ olesón varázsszemes modern rádió. Forduló-utca 6. 5453
- ELADÓ finom minőségű eskőbunda auffal, alacsony termetű, női átmeneti kabát, férfi átmeneti kabát középtermetűre, férfi 42-es, női 36-os cipő. Cim a kiadóban. 5458
- DANIEL-kályha sürgősen eladó. Eper-utca 1 szám. 5459
- REX billiárdasztal teljes felszereléssel eladó. Pajzsi-utca 5. F. 5458
- ELADÓ sziliszkin prém-apka és glott paplan, valamint egy férfi ernyő. Mária királyné-utca 15. 5414
- ELADÓ egy jótárbán lévő világos, mély gyermekköcs. Postakert-utca 1, Gajzágónál. 5471

A Román Kommunista Párt Kolozsvár-megyei szervezetének Tanulmányi és Adatgyűjtő Csoportja rendezésében

október hó 25-én, szombaton este 6 órakor a Diákház Istermében

Gaal Gábor

egyetemi tanár „Az erdélyi magyar értelmiség utja” címen előadást tart.

Az előadást vita, majd műsor követi.

A belépés díjtalan.